

Allah'ın Dostu HZ. İBRAHİM

Doç. Dr. Mahmut ÖZTÜRK

DİB
YAYINLARI

Allah'ın Dostu
HZ. İBRAHİM

Doç. Dr. Mahmut ÖZTÜRK

| DİB
YAYINLARI

**T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI**

Genel Yayın No: 1616

Çocuk Kitapları: 345

Yayın Yönetmeni: **Dr. Fatih KURT**

Yayın Koordinatörü: **Bünyamin KAHRAMAN**

Tashih: **Zeynep Selin TERZİ**

Grafik & Tasarım: **Ali YÜCEER**

Baskı: **Evos Basım Yayın**

İstanbul Yolu 7. Km. Necdet Evliyagil Sokak

No: 24 Batıkent/Ankara

Tel: [0 312] 278 08 24

3. Baskı, Ankara 2020

ISBN: **978-605-7519-51-1**

2020-06-Y-0003-1616

Sertifika No: **12930**

Eser İnceleme Komisyonu Kararı: **07.02.2019/03**

© Diyanet İşleri Başkanlığı

İletişim

Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü

Basılı Yayınlar Daire Başkanlığı

Tel: [0 312] 295 72 93 - 94 Faks: [0 312] 284 72 88

e-posta: diniyayinlar@diyanet.gov.tr

Dağıtım ve Satış

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

Tel: [0312] 295 71 53 - 295 71 56 Faks: [0312] 285 18 54

e-posta: dosim@diyanet.gov.tr

İçindekiler

5	Nemrut'un Korkunç Rüyası
16	Nemrut'un Tahtı Sallanıyor
22	Bir Peygamber Doğuyor
29	İbrahim Allah'ı Arıyor
42	İbrahim İnsanlara Allah'ı Anlatıyor
53	Putlar Bir Bir Devriliyor
58	İbrahim Nemrut'un Karşısında
65	Oyunlar Toplanıyor
74	Nemrut Bir Sineğe Yeniliyor
82	İbrahim Şehri Terk Ediyor
96	Kâbe'nin Temelleri Yükseliyor
102	Kaynakça

Nemrut'un Korkunç Rüyası

Milattan binlerce yıl önce, Fırat ve Dicle Nehirleri arasında Babil adında bir ülke vardı. Bereketli topraklarıyla ünlü bu ülkenin sarayları ve bahçeleri görülmeye değerdi. Yılın her mevsiminde ülke farklı bir güzelliğe bürünürdü.

Bahar mevsiminin ayak sesleri duyulmaya başladığında ağaçlar rengârenk çiçekleriyle âdeta çevreye gülücükler saçardı. Gün doğmadan gökyüzünü doldurmaya başlayan kuşlar çıkardıkları güzel seslerle her gün yeni bir şarkı bestelerdi. Kuşların sesine rüzgâr ve çağıldayan dereler de eşlik edince muhteşem bir müzik ziyafeti bütün canlıları yeni güne davet ederdi.

Dereler akıntı boyunca dizilen ağaçları selamlayarak gün boyunca usul usul

akardı. Çobanların sürülerini sulamak üzere dereye getirmeleri görülmeye değer bir manzara oluştururdu. Kuzular annelerinin çevresinde hopluya zıplaya dere kenarına iner, titrek bacaklarıyla eğilip dere nin tertemiz suyundan içerdi.

Diğer mevsimlerde de tabiat çeşitli renklerde ve desenlerde elbiseler giyinerek Allah'ın nimetlerini üzerinde sergilerdi. Güneş'in kavurucu sıcaklığı kimi mevyeleri olgunlaştırırken çiftçilere de ekinlerini hasat etme imkânı sunardı.

Ne yazık ki bu güzelliklere sahip ülkenin insanları mutlu değildi. İnsanlar huzurun ve güvenliğin özlemini çekiyorlardı. Ülkede kanunlar, zenginlerden ve güçlülerden yana idi. İnsan hakları diye bir şeyden söz edilemezdi. Bazı insanlar karın tokluğuna köle gibi çalıştırılır, bazıları da israfa varan bir refah içinde yaşardı.

Ülkeyi yönetenlere Nemrut denilirdi.

Nemrut canı istediği gibi hareket eder, kimseye hesap vermezdi. Sözleri kanun sayılırdı. Dilediğini ödüllendirir, dilediğini cezalandırırdı. Onun beğendikleri doğru, hoşlanmadığı şeyler ise yanlış kabul edilirdi. Ne zaman sevineceği, ne zaman kızaacağı belli olmazdı.

Nemrut bu anlamsız tavırları ile insanları canından bezdirmişti. O kadar zalimdi ki kimse karşısına çıkıp doğruları söylemeye cesaret edemiyordu. İnsanlar onun saçmalıklarına katlanmaktan başka çare bulamıyordu.

Bu durum haksız kazanç peşinde olanların işine geliyordu. Nemrut adına türlü dolaplar çeviriyorlardı. Birisi itiraz edecek olsa "Bu Nemrut'un emridir." deyip karşısındakini susturuyorlardı. Nemrut'un adını duyanlar da can korkusuyla seslerini çıkaramıyordu.

Nemrut sadece kendi halkına zulmetmekle de yetinmiyordu. Hiçbir gereği yokken sık sık komşu ülkelere saldırıp onları huzursuz ediyordu. Topraklarına ve mal varlıklarına el koyup kendi servetine servet katıyordu. Kendisine karşı gelen kralları ise şiddetle cezalandırmaktan çekinmiyordu.

Yakın çevresindekiler Nemrut'u poh-pohluyor, eşine rastlanmaz bir yönetici olduğunu söylüyorlardı. Bu insanlar Nemrut'a sadece duymak istediklerini anlatıyorlardı. Nemrut, halkının durumundan habersiz, gününü gün ederek yaşıyordu.

Nemrut, hakkında söylenen övgüleri o kadar alışmıştı ki, her seferinde farklı bir şey işitmek istiyordu. Sıradan övgüler

ona yetmemeye başlamıştı. Bir şair ondan ödül alabilmek için onun dünyadan gelip geçmiş kralların en büyüğü olduğunu söylemeliydi. Bu da yetmezdi. Nemrut'un tek başına bir aslan sürüsü ile güreştiğini, savaşta attığı tek okla beş kişiyi hakladığını da eklemeliydi. Bunların gerçekte ilgisi yoktu elbette.

Yalanlara inanmaya dünden razı olan Nemrut, bazı danışmanlarını çağırarak halka kendisi ile ilgili olağanüstü şeyler anlatmalarını istedi. Onlara keseler dolu su altın vererek derhâl işe başlamalarını emretti.

Danışmanları aldıkları paraların heyecanıyla Nemrut'un sıradan bir insan olmadığını, onun tanrı gibi bir varlık olduğunu, hayvanlarla konuşup onlara hükmedebildiğini anlattılar. Böyle dedikodulara meraklı olan bazı insanlar, duyduklarını kendileri de bir şeyler katarak halk arasında yaymaya başladılar.

Nemrut'un istediği gibi olmuştu. Artık ağzındaki baklayı çıkarma zamanı gelmişti. Nasılsa halk artık kendisinin sıradan bir insan olmadığına inanmaya hazırды. Bir gün çok görkemli bir tören hazırlattı. Törenin gerçekleşeceği meydan baştan sona süslenmişti. Bu tören için harcanan parayla şehir halkı aylarca karnını

dozurabilirdi. Kendisine de oldukça yüksek bir taht hazırlattı. Tahtın her tarafını altın ve mücevherle donattı. Bu gösteri ile kendisinin nasıl güçlü ve ulaşılmaz biri olduğunu halka hissettirmek istiyordu.

Törende danışmanları yerlere kadar eğilerek onu selamladı. Askerler halkın da aynı şekilde Nemrut'u selamlamasını istedi. Bu emre karşı çıkanlar ise hemen oracıkta öldürüldü. Daha sonra Nemrut, tahtında ayağa kalkarak kısa bir konuşma yaptı ve:

– Bundan sonra sizin en büyük tanrınız benim, dedi

Bu, halkın daha önce hiç duymadığı bir sözdü. Bir insan nasıl böyle bir iddia da bulunabilirdi? Nemrut kendisinin de diğer insanlar gibi bir anneden doğduğunu, bebeklik ve çocukluk çağlarının olduğunu, küçükken kendi başına ihtiyaçlarını karşılamayacak kadar aciz olduğunu unutmış gibiydi. Adamlarıyla ava çıktıkları bir gün yabani domuzlar için kazılan bir çukura düşmüş, askerleri tarafından kurtarıncaya kadar, saatlerce çukurda beklemek zorunda kalmıştı. O süslü elbiselerini bile hizmetkârlarının yardımı olmadan giyemiyordu.

Herkes gibi o da uyuyor, uyanıyor, yoruluyor, acıkıyordu. Hizmetkârları yemeğini biraz geciktirecek olsa açlıktan öfkeleniyor; yemeği beğenmezse etrafında ne varsa kırıp parçalıyordu.

Güçlü görünmesine rağmen olmadık şeylerden korkuyordu. Sivrisinek gibi zarsız bir yaratık uykusunu kaçırmaya yetirdi. Bütün adamlarından şüpheleniyor; her gün, birileri tarafından uykuda iken öldürülme korkusuyla yatağa giriyordu. Karanlıktan fena hâlde korktuğunu ise kimseye sezdirmemeye çalışıyordu.

Kendisi bütün bunları çoktan unutmuş, insanların da unutulmasını istiyordu. Yoksa insanlar onun tanrı olduğuna nasıl inancaklardı ki?

Aslında insanlar onun asla ilah olmadığını, olamayacağını çok iyi biliyorlardı. Acıkan, yorulan, uyuyan, korkan bir varlığın ilahlık iddiasında bulunmasının ne kadar gülünç olduğunun farkındaydılar. Ama korkudan bir şey diyemiyorlardı. Nemrut onları iyice sindirmişti. Ancak Allah'tan başka hiç kimseden korkmayan birisi onun karşısına çıkıp gerçekleri haykırabilir, onun yalancının teki olduğunu söyleyebilirdi.

Fakat Nemrut içten içe korkmuyor da değildi. Bu gidişin bir sonu olduğunu çok iyi biliyordu. Bazen bu düşüncelerle yatağında sabaha kadar kıvranıp duruyordu. "İnsanlar bu hâlimi görseler ne derler acaba? Tanrı olduğuma yine de inanırlar mı?" diye düşünüp sinsi sinsi güldüğü oluyordu. Öyle ya, aklına gelen korkuları bile silip atamayan birisi nasıl ilah olabilirdi ki?

Bir gece yine benzer düşüncelerle kıvranıp durmuş, gece yarısına doğru ancak uykuya dalabilmişti. Fakat buna uyku denemezdi. Gözlerini kapattığından beri kafasını sağa sola çeviriyor, elleriyle yatağını çekiştiriyordu. Yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Hırıltıyla nefes alıp verebiliyordu. "Hayır, hayır!" diye sayıklarken dehşet içinde uyandı. Kan ter içinde kalmıştı. Gördüğü rüyanın etkisi ile zangır zangır titriyordu. Duvarlar âdeta üzerine yürüyordu. Etrafındaki her şey ona gülüyor gibiydi. "Bakın şu tanrılık taslayan adama, gördüğü basit bir rüya onu ne hâle getirmiş!" dediklerini duyar gibiydi. Yorganı başına çekip kaldığı yerden tekrar uyumayı denedi. İmkânsızdı. Kirpikleri bir araya gelmemekte kararlıydı. Gözleriyle odayı taradı. Sanki odadaki her şeyin arkasına silahlı birileri saklanmıştı. Biraz sonra oradan çıkıp onu öldüreceklerdi.

Tekrar rüyasını hatırladı. Nemrut'un yüreğindeki telaş, yerini tarifsiz bir korkuya bıraktı. Yoksa korktuğu başına mı geliyordu? Bu rüya, sonunun başlangıcı olabilir miydi? Sorulardan akli iyice karıştığında yardımcılarını çağırmaya karar verdi:

– Nöbetçiiii!

Nöbetçi de uyuyor olmalı ki önce cevap vermedi. Buna daha da öfkelenen Nemrut avazı çıktığı kadar bağırdı:

– Nöbetçiii! Neredesin sersem herif! Ant olsun yarın ilk işim seni aç köpeklere yedirmek olacak.

Öyle bağırmıştı ki, içeriye sadece bir değil, birkaç asker birden dolmuştu.

Önce Nemrut'a sonra birbirlerine baktılar. Daha önce onu hiç böyle görmemişlerdi. Nemrut'un saçları dağılmış, gözleri yuvalarından fırlamıştı. Geceliğinin yakası terden sırlıslamandı. Ağzından köpükler saça saça konuşuyordu:

– Derhâl bütün vezirlerimi toplayın!

Nöbetçi boş bulundu ve hayatının hatasını yaptı:

– Şimdi mi efendim?

Bu söz Nemrut'un zıvanadan çıkmasına yetmişti. Yatağının başucundaki ağır kadehi bütün gücüyle nöbetçiye fırlattı. Kadeh

havada döne döne balyoz gibi nöbetçinin kafasındaki miğfere çarptı. İki metalin çarpışmasından çıkan çınlamayı yine Nemrut'un sesi bastırdı:

— Evet, şimdi, derhâl! Hepsini çağırın. Hangi cehennemdelerse bulun. Derhâl gelsinler!

Nöbetçiler seferber olup vezirlerin kapılarına dayandılar. Vezirler, gecenin bir vaktinde Nemrut tarafından apar topar saraya çağrıldıklarını duyunca korkudan ne yapacaklarını bilemediler. Daha önce hiç böyle bir şey olmamıştı. Herkes bir diğerine neler olup bittiğini soruyor fakat kimse bu sorunun cevabını bilemiyordu.

Toplanıp hep beraber onun huzuruna çıkarıldıklarında korkuları bir kat daha arttı. Nemrut'un yüzü allak bullaktı. Onu hiç bu hâlde görmemişlerdi. Saçı sakalı karışmış, gözleri kan çanağına dönmüş hâlde tahtında kara kara düşünüyordu.

Başvezir:

— Buyurun efendimiz! Bizi emretmişsiniz, diyebildi kekeleyerek.

Nemrut bu sesle gelenlerin farkına varabildi:

— Evet, sizi istedim.

Sözlerine ayağa kalkarak devam etti:

— Gece yarısı, beni rüyalarım da bile rahatsız eden bu sıkıntıyı çözün artık.

— Nasıl bir rüya gördünüz efendimiz? En bilgili müneccimlerimiz yanımızda. Merak etmeyin, rüyanızı en doğru şekliyle yorumlayabilirler.

— Ben de doğru yorumlamalarından korkuyorum ya!

Onun bu sözüne kimse bir anlam veremedi. Rüyanın doğru yorumlanmasından neden korkuyordu ki... Ama bir şeylerin ters gittiğini anlamışlardı. Nemrut rüyasını hatırlamış olacak ki yeniden titredi. Ağır ağır anlatmaya başladı:

— Rüyamda, başımın üzerinde parlak bir yıldızın doğduğunu gördüm. Onun parlaklığı karşısında Ay ve Güneş bir mum gibi söndü, görünmez oldu. Bu yıldız bütün yeryüzüne aydınlık saçtı. Şimdi söyleyin bakalım, nedir bu rüyanın anlamı?

Bütün gözler müneccimbaşına döndü. Onun vereceği cevabı beklediler. Yıldızların hareketlerinden geleceğe ilişkin bir takım tahminler yürüten müneccimler o zaman kralların gözde adamları arasındaydı. Asırlarca süren bir gelenekle rüya yorumlamakta ustalaşan bu insanlar, her rüyanın anlamını bilmeseler de bazen isabetli yorumlar yapabiliyorlardı. Bazen de

Nemrut'un duymak istediği şekilde yorumlamayı tercih ediyorlardı. Fakat bu defa iş ciddi idi. Nemrut'un sıradan bir yoruma kanmayacağı açıktı.

Müneccimbaşı rüyanın ne anlama geldiğini iyi biliyordu. Ancak biraz zaman kazanmak ve sorumluluğu diğer müneccimlerle paylaşmak için bir çıkış yolu aradı:

– Efendimizin gördüğu rüya elbette çok önemli olacaktır. Sıradan insanlar böyle rüyalar göremezler. Çok önemli bir rüya bu... Ancak... Kabul edersiniz ki... Böyle bir rüyayı bir kişi tek başına yorumlayamaz... Yorumlamamalıdır... Kralın rüyası bu... Bir yanlışlık yapmak istemem. Eğer efendimiz müsaade buyurlursa, bütün usta yorumcular toplanıp rüyayı birlikte değerlendirip sonucu size bildirelim.

Herkes bu açıklamaya Nemrut'un ne cevap vereceğini bekliyordu. Nemrut ise alacağı kara haberi biraz daha geciktirmek istercesine bu isteği hemen kabul etti. Müneccimler de derin bir nefes alarak saraydan ayrıldılar.

Nemrut'un Tahtı Sallanıyor

Müneccimbaşı, diğer arkadaşlarıyla beraber bir odaya kapandı. Nemrut'un bu tuhaf ve gizemli rüyasını yorumlayacaklardı. Daha önce de Nemrut'un tuhaf bir rüyasını yorumlamak zorunda kalmış, ona doğruyu söyleyip söylememekte tereddüt etmişlerdi. Şimdi de benzer bir durumla karşı karşıya idiler.

Toplanıp bu rüyayı yorumlamaya çalıştılar. Babil müneccimlerine göre rüyada görülen parlak yıldız yeni bir şeye işaret idi. Bu bir çocuk olabilirdi. Yıldızın yayılan ışığı bu çocuğun düşüncelerinin Güneş gibi bütün dünyaya yayılması anlamına geliyordu; Nemrut'un başının üzerinde yükselmesi onunla yakından ilgili olduğunu gösteriyordu. Buraya kadar her şey normaldi. Ama, yıldızın Ay ve Güneş'in

ışığını etkisiz hâle getirmesi... İşte bu, kullara hiç de hoş gelmiyordu. Bu bir felakete işaretti... Anlaşılan Nemrut'un tahtı sallanıyordu...

Farklı düşünen hiç kimse yok gibiydi. Müneccimbaşı korka korka hazır olduklarını bildirdi. Biraz sonra kendilerini bekleyen tehlikenin boyutlarını düşünerek tekrar Nemrut'un karşısına dizildiler. Müneccimbaşı titrek bir sesle ve her an öldürülme korkusu ile konuşmaya başladı:

– Efendimiz, bu rüya son zamanlarda görülen rüyalar içerisinde özel bir yere sahiptir. Babil topraklarında bundan daha önemli ve büyük bir rüya görülmemiştir.

Nemrut müneccimbaşının lafı gevelmesine fena hâlde kızdı:

– Şuracıkta seni öldürmemi istemiyorsan sözü dolaştırmadan derhâl bana rüyanın yorumunu söyle!

Müneccimbaşı mecburen anlatmaya başladı:

– Efendim, rüyada gördüğünüz yıldız, bir erkek çocuğa işaretidir.

Nemrut, çocuk sözünü duyunca derin bir nefes aldı. Bir çocuktan ne olabilirdi ki? Kendi orduları, toprakları, sarayları, adamları karşısında bir çocuk... Demek korkulacak bir şey yoktu. Ama

müneccimbaşı sözlerine devam ettikçe Nemrut'un yüzündeki ifade değişerek yerini korku dolu bir endişeye bıraktı.

– Efendim, görmüş olduğunuz rüyaya göre bu çocuk büyüdüğünde sizin dininizden ayrılacak.

– Bir çocuk dinimden ayrılacak öylemi? Sanki şimdikiler inanıyor da... Halkın bana gerçekten inanmadıklarını bilmiyor muyum sanıyorsunuz?

– Efendim, keşke sadece bununla kalsaydı... Bu çocuk büyüdüğünde peygamber olduğunu iddia edip yepyeni bir dinle karşınıza çıkacak.

Peygamber sözünü işiten Nemrut yüzünü ekşitti. Anlaşılan peygamberlerden hoşlanmıyordu. Ama korkmaya gerek olmadığını düşünüyordu. Biraz önce diken üstündeymiş gibi oturduğu tahtında biraz daha rahatlayıp geriye yaslandı:

– Devam et! Hepsi bu kadar mı?

Müneccimbaşı devam edip etmemekte tereddüt etti. Onun susmasına çok kızan Nemrut:

– Devam etsene be adam! Canına mı susadın, diye bağırdı.

Müneccimbaşı bütün cesaretini toplayarak asıl söylemesi gerekenleri bir çırpıda söyleyiverdi:

– Efendim, bu çocuğun büyüdükten sonra saltanatınıza son vereceğinden endişe ediyoruz.

Salonda derin bir sessizlik oldu. Hiç kimse Nemrut'un vereceği tepkiyi tahmin edemiyordu. Çok öfkelendiğinde bütün kanı yüzüne hücum eder, kıpkırmızı kesilirdi. Birkaç kişinin canını almadan da öfkesi geçmezdi.

Aniden sarayın duvarlarını titreten korkunç bir kahkaha bu sessizliği bozdu. Nemrut katıla katıla gülüyordu:

– Bir çocuk ha! Hem de benim ülkemde doğacak bir çocuk. Benim hükümdarlığıma son verecek öyle mi?

Nemrut birden kahkahasını kesti ve müneccimlere döndü:

– Nerede o çocuk? Derhâl getirin bana!

– Henüz doğmamış efendim. Bu yıl içinde doğacağını sanıyoruz.

Nemrut sesine biraz da alay katarak konuşmaya devam etti:

– Yaaa, öyle mi? Henüz doğmamış bir çocuk saltanatıma son verecek ha! O zaman biz de doğmasına izin vermeyiz, olur biter.

Müneccimler bu sözlere bir anlam veremediler. Henüz doğmamış ve kim

olduğu belli olmayan bir çocuğun doğumu nasıl engellenebilirdi ki? Merakları çok uzun sürmeden Nemrut korkunç planını açıkladı.

— Babil'de ne kadar hamile kadın varsa hepsini takibe alın. Doğumları yaklaşıncaya kontrol altında tutun. Doğan çocuklara bakın, erkekse oracıkta öldürün. Hiç kimsenin gözünün yaşına bakmayın. Sizin çocuğunuz erkek olursa onları bile öldüreceksiniz. Yoksa ben canınıza okurum. Hadi, ne duruyorsunuz? Gidin ve emirlerimi aynen yerine getirin, hemen!

Nemrut'un adamları bu korkunç planın dehşeti ile oradan ayrıldıklarında bu zulmün sınırlarını hayallerine bir türlü sığdıramıyorlardı.

Nemrut ise düşündüğü tedbirin rahatlığı ile sinsi sinsi gülüyordu. Ne kadar zeki olduğunu düşünüp gururlanıyordu. Verdiği emirle ne kadar vicdansız, merhametsiz, acımasız olduğunu aklına bile getirmiyordu.

Oysa kendisine o rüyayı göstermeye gücü yeten, peygamber olarak görevlendirileceği bir kişiyi çocukken de koruyacaktı.

Nemrut'un adamları bebeklerin öldürülme emrini yerine getirmek üzere harekete geçtiler.

"Her mahalleye nöbetçi askerler çıkarılacak, evler tek tek kontrol edilip hamile kadınlar tespit edilecek. Doğumu yaklaşan kadınlar hapsedilecek. Doğumdan sonra erkek çocuklar öldürölüp anneleri serbest bırakılacak. Nemrut'un emrine direnenler ise karnındaki çocukla beraber hemen öldüröllecekler."

Bu emirle beraber Babil'de görölmemiş bir katliam başladı. Bu durum bir yıl boyunca devam etti. Nemrut artık bir tehlikenin kalmadığını düşündü. Ama hesaba katmadığı bir şey vardı: Allah'ın gücü ve kararı. Çünkü Allah bir şeyi dilerse kimse O'na engel olamazdı.

Bir Peygamber Doğuyor

Askerler şehirdeki bütün evleri teker teker dolaşıp gebe kadınları tespit etmeye başladılar. Doğum zamanı geldiğinde doğan çocuğu görmek için onları hapsedeceklerdi. Şehri sokak sokak dolaşan askerler Azer'in evine yaklaştıklarında aralarında şöyle bir konuşma geçti.

- Şu görkemli ev Azer'in evi değil mi?
- Evet, putların ustası Azer'in evi bu!
- Onun evini de arayacağız değil mi?
- Anlaşılan bu arama işini çok sevdin sen.
- Ne ilgisi var. Ben görevimi yapıyorum. Bütün evleri tek tek dolaşmamızı istemedi mi?
- Evet, haklısın. Ama unuttuğun bir şey var. Azer Nemrut'un gözde adamlarından.
- Ben yine de eve bakalım derim.

Diğer arkadaşı kahkaha ile gülünce fena hâlde sinirlendi:

– Gülecek ne var bunda? Yoksa bir şey biliyor da benden mi saklıyorsun?

Arkadaşı sakinleşince cevap verdi:

– Evet, bir şey bildiğim doğru. Ama senden saklamaya niyetim yok.

– O hâlde söyle de meraktan çıldırtma adamı.

– Evi aramamız gereksiz.

– Neden?

– Çünkü Azer'in çocuğu olmuyor. Evleneli yıllar olmuş, ama maalesef çocukları yok.

– Baştan desene şunu! Bir an için senden şüphelenmişim, kusura bakma.

Azer, önce gidip dağlardan sağlam ve renkli taşlar seçer, adamlarıyla kestiği taşı atölyesine getirir sonra da çeşitli aletlerin yardımıyla bu taşları günlerce yontar, değişik şekillerde taşlar ortaya çıkarırdı. Karşısına geçip secde edince de o zavallı taş parçası put olmuş sayılıyordu. Güya bundan sonra o put insanlarla tanrı arasında ara buluculuk yapacaktı. Ahmak insanların bile inanamayacağı bu komediye nedense kendileri sorgulamadan inanıyorlardı.

Bu yüzden Azer'in Nemrut aleyhine bir oluşumda yer alabileceğine kimse ihtimal vermiyordu. Onun da böyle bir derdi yoktu zaten. Onun istediği tek şey daha çok put yapıp satmak ve kesesini ağzına kadar doldurmaktı.

Nemrut'un askerleri gece gündüz gebe kadınları araştırırken Allah Nemrut'un tuzaklarını boşa çıkardı ve Azer'in karısı Nuna Hatun hamile kaldı. Yillardır evlat hasretiyle yanan Azer ve eşi, Nemrut'un korkusundan çocuk beklediklerini kimseye söylemediler.

Nuna Hatun beden olarak zayıf bir kadın olduğu için gebeliği kimsenin dikkatini de çekmemişti. Azer ve eşi çocuklarının erkek olması durumunda Nemrut'un adamları tarafından öldürüleceğini bildiklerinden kimseyle bu konuyu konuşmadılar.

Bir gün Nuna Hatun ile Azer arasında şöyle bir konuşma geçti:

– Azer, dedi eşi. Sence çocuğumuz kız mı olur erkek mi?

Azer beklenmedik bu soru karşısında şaşırdı:

– Bunu nereden bilebilirim ki?

– Peki, sence Nemrut'un korktuğu çocuk bizim çocuğumuz olabilir mi?

– Bilemem. Böyle bir şey olmasını hiç istemem. Böyle bir çocuğum olacağına hiç olmasın daha iyi. Bir çocuk yüzünden başımın belaya girmesini hiç istemem.

– Bunca yıllık çocuk hasretine rağmen mi?

– O iş başka. Put yapıp satmak benim hayatımın bir parçası... Bu düzenimin değişmesini istemem. İnsanlar bu işimden dolayı hem bana saygı duyuyor hem de benden çekiniyorlar.

– Sen putların bir gücü olduğuna gerçekten inanıyor musun?

– Bunun bir önemi yok. Ben bütün hayatımı bu işe verdim. Gençliğimi, servetimi, her şeyimi... Bu yaştan sonra Azer inancını değiştirdi dedirtmem.

Nuna Hatun, kocasıyla bu konuyu bir daha konuşmamaya karar verdi. Doğacak çocuğunun nasıl biri olacağını o da bilmiyordu. Azer de bu konuşulanları kısa sürede unutup gitmişti.

Öte yandan zaman geçtikçe Nemrut rüyasının etkisinden kurtuluyordu. Rüyasını gördüğü çocuğun, öldürttüğü bu çocuklardan biri olmasını umut etmekten başka yapabileceği bir şey yoktu.

Nuna Hatun, gebeliğinin son aylarında bol elbiseler giyerek gebe olduğunu

çevresindekilerden gizlemeye çalıştı. Çocuğunun dünyaya gelme vakti yaklaşınca kocası Azer'le beraber Ur şehrine gitti. Yolda askerler onları görseler de şüphelenmediler.

Azer'in seçtiği mağara bir dağın eteklerinde sakin bir yerdeydi. Etrafında yerleşim yeri olmadığından çobanlardan başka kimse buraya uğramazdı.

Nuna Hatun mağarada korku ve endişe içinde doğum gününü bekledi. Nemrut'un adamlarının burada da onu bulmasından ve çocuğunu öldürmelerinden korkuyordu. Yıllarca çocuk sahibi olmayı beklerken ilk çocuğunu bir mağarada doğuracak olması onu çok üzüyordu. Doğumdan sonra ne yapacağını bilmiyordu. Onun ihtiyaçlarını nasıl karşılayacaktı? Bakımını nasıl yapacaktı? Onu ne zamana kadar mağarada saklayabilecekti?

Bazen karamsar düşüncelere dalıyor, bazen de her şey yolundaymış gibi kendini güvende hissediyordu. O zaman çocuğunu korumak için yapabileceği şeyler zihninde daha da netleşiyordu. Çocuğu büyüünceye kadar bu civarda kalacaklardı. Nemrut rüyasını unutunca tekrar evlerine dönebilirlerdi.

Nuna Hatun doğurduğu bebeğin erkek olduğunu görünce çok sevindi. Çocuğuna İbrahim adını verdi.

Onu kucaklayıp bağına bastı. Defalarca koklayıp öptü.

– Allah'ım, dedi, oğlumu sana emanet ediyorum. Onu Nemrut'un şerrinden ve diğer kötülüklerden koru.

İbrahim mutlu bir bebektir. Gereksiz yere ağlamıyor, annesini hiç üzüyordu. Annesi de onun bütün ihtiyaçlarını zamanında karşılamaya çalışıyordu. Ne zaman gitse İbrahim annesine sevgiyle gülümsüyordu.

Annesi, kendisini ağlamadan bekleyen İbrahim'i bazen parmağını emerken buluyordu. İbrahim'in çok farklı olduğunu sezmişti. Allah'ın onu özel olarak koruduğunu hissetmişti.

İbrahim'in büyümesi de diğer çocuklara benzemiyordu. Sanki bir günde bir hafta kadar, bir haftada bir ay kadar büyüyordu. Böyle giderse korkmasına gerek kalmayacaktı. İbrahim hızla büyüdüğünden Nemrut ve adamları onun bu yıl doğduğunu anlamayacak, hiçbir zaman onu tanımayacaklardı.

Nitekim öyle oldu. Bebek öldürme hadisesi sona erdiğinde İbrahim kimsenin kendisinden şüphelenmeyeceği kadar

büyümüştü. Ela gözlü, güzel ve güler yüzlüydü. Orta boylu ve açık alınlıydı. Ayak izlerine varıncaya kadar her şeyi çok güzeldi. Daha çocuk yaşlarda bile ne kadar cömert ve iyiliksever biri olduğu belli idi.

Azer, oğlunu şehre götürmeden önce, kimse şüphelenmesin diye, arkadaşları arasında uzaklarda bir oğlu olduğu ve bugünlerde dönüp geleceği haberini yaymıştı. Bu yüzden kimse olaydan şüphelenmemişti.

İbrahim Allah'ı Arıyor

İbrahim farklı bir çocuktü. Konuşması ve zekâsı diğer çocuklara benzemiyordu. Bazen annesi onun sorduğu sorulara cevap vermekte güçlük çekiyordu. Çevresinde gördüğü her şeyi merak ediyor, onlar hakkında her şeyi en ince ayrıntısına kadar öğrenmek istiyordu. Sorularına verilen cevaplar onu tatmin etmiyor, bu cevaplardan yeni sorular üretiyordu. Onun cevabı bulunamayan soruları annesini bezdirmişti.

Bir gün annesine şöyle dedi:

– Anne benim Rabbim kim?

Nuna Hatun İbrahim'den böyle bir soru beklemiyordu. Öylesine bir cevap vererek sorusunu geçiştirmek istedi.

– Senin Rabbin benim, oğlum.

Fakat İbrahim böyle bir cevapla yetinecek çocuk değildi. O aklına yatıncaya kadar bir meseleyi kurcalamayı seviyordu. Tekrar sordu:

- Peki, senin Rabbin kim?
- Babandır?
- Babamın Rabbi kim?
- Babanın Rabbi Nemrut'tur.
- Nemrut'un Rabbi kim?

Nuna Hatun İbrahim'in soruları bu noktaya kadar uzatmasını beklemiyordu. Soruları tehlikeli bir hâl almaya başlamıştı. Sesine sert bir ton vererek:

- Sus bakalım, dedi.

İbrahim annesinin verecek cevabı kalmadığını anlayınca sustu. Ama çevresinde olup bitenleri sorgulamaya ve düşünmeye devam etti. Başka bir gün aynı soruları babasına sordu.

- Nemrut'un Rabbi kim?

Babasının cevabı da farklı değildi:

– Sus bakalım! Nereden buluyorsun bu soruları? Çocuksun sen! Aklın ermez böyle şeylere!

Azer, İbrahim'in daha fazla soru sormasına izin vermemişti. Fakat bu baskılar İbrahim'in aklından hiç eksilmeyen sorulara bir cevap olmamıştı.

İbrahim, Nemrut'un ilahlığını aklına sığdıramamıştı. Onun bir anne ve babası olduğuna göre bir zamanlar hayatta bile değildi. Sonradan ortaya çıkan birisi nasıl Rab olabilirdi?

Oysa bir ilah çevresindekilerden farklı olmalı, dünyaya sığmamalıydı... Başka insanlara muhtaç olmamalıydı... Gördüğü her şeyden çok büyük ve hepsini yönetecek kadar güçlü olmalıydı...

O, gün boyunca bunları düşünürken farkına varmadan akşam olmuştu. İbrahim daha günlük düşüncelerinden sıyrılmadan gökyüzü kararmaya, parlak yıldızlarla donanmaya başlamıştı. Gece karanlığını arttırdıkça yıldızların sayısı ve parlaklığı da artıyordu.

İbrahim yıldızlarla ilgilenmeye başladı. Çok yüksekte olduklarına göre çok güçlü olmalılar diye düşündü. Acaba aradığı güçlü varlık bu yıldızlardan biri olabilir miydi? Ama hangisi? En parlak olanı aramaya koyuldu. Tam buldum derken başka bir yıldızın daha parlak olduğunu fark ediyordu. Bu durum hiç hoşuna gitmemişti. Bu şekilde aradığını bulamayacağını anlamıştı. Çünkü yıldızlar birbirinin benzeriydi. Birbirine benzeyen şeyler arasından birisi ilah olamazdı. Zaten kısa zaman sonra bütün güzelliği ile parlamaya

başlayan Ay karşısında yıldızların şansı da pek kalmamıştı.

Yıldızlardan vazgeçti. Güzelliği bir artıp bir azalan şeyleri sevmem dedi içinden. Ay tek başına hepsinden daha büyük ve daha güzeldi. Onu ilk defa görüyormuş gibi hayranlıkla izlemeye koyuldu. Dolunay parlaklığı ile diğer yıldızları gölgede bırakacak kadar güzeldi. Sanki gökyüzünde süzülüyordu. O gece sabaha kadar uyuyamadı. Gözlerini dolunaydan ayıramıyordu. Fakat gece yarısından sonra dolunay gökyüzünün en yüksek yerinden alçalmaya başladı. Giderek silindi. Sabaha doğru Güneş'in doğmasına yakın, Ay iyice silik bir hâl almaya başladı. Derken tamamen gözükmez oldu. Bu durum İbrahim'i çok üzmüştü. Keşke Ay devamlı gökyüzünde olsaydı. Çünkü o yüreğindeki sevginin tükenmez olduğunun farkındaydı. Ve geçici şeylere onu bağlamak istemiyordu. "Ben bir görünüp bir kaybolanları sevmem." sözleri usulca döküldü dudaklarından.

Ay tamamen ortadan kaybolduğuna göre onu etkisiz kılan şey Güneş olmalıydı. Güneş diğer cisimlerle mukayese edilmeyecek kadar güçlü görünüyordu. Hatta o kadar güçlüydü ki kendisine bakılmasına bile izin vermiyordu.

Güneş yokken etrafı ürkütücü bir karanlık sarıyordu. Yıldızlar ve Ay'ın varlığı olmasa göz gözü göremezdi. İnsanlar karanlıktan korkarak evlerine çekiliyor, kötü niyetli insanlardan korunmak için evlerinin girişini sıkı sıkıya kapatıyorlardı. Geceleri ellerinde meşalelerle arada bir gezen devriyeler daha ürkütücü, kurt ve köpeklerin ulumaları daha korkunç oluyordu.

Güneş doğunca, karanlık yerini aydınlığa bırakıyor, insanların kalbini saran korku kayboluyordu. İnsanlar günlük işlerini yapmak üzere teker teker evden çıkıyor, çok geçmeden sokaklar insanlarla dolup taşıyordu. İbrahim, gün boyunca Güneş'in insanlara getirdiği faydaları düşündü. Güneş'in sayabildiği faydaları arttıkça İbrahim'in Güneş'e olan sevgisi de artıyordu. Çevresinde insanlara bu kadar faydalı olan başka bir varlık yoktu. Rab olduğunu iddia eden Nemrut insanlara Güneş'in yaptığı yardımların yarısını bile yapmıyordu.

Fakat İbrahim'in Güneş'te de tam aradığını bulduğu söylenemezdi. Yıldızlardan ve Ay'dan sonra Güneş'in de kaybolup gidebileceğini hesaba katıyor ve dikkatli davranmaya çalışıyordu.

Nitekim düşündüğü oldu ve Güneş yavaş yavaş ufukta kaybolmaya başladı. Batmaya yakın daha da büyüyen ve kızaran

Güneş arkasında yine kapkara bir gece bıraktı ve kaybolup gitti.

İbrahim'in canı yine sıkılmıştı. "Ben kaybolup giden şeyleri sevmem." dedi. Sonsuz sevgisini sunabilecek, bir daha ayrılmamak üzere kalbini bağlayabilecek bir varlık arıyordu.

Aslında etrafında çok güzel şeyler vardı. Ağaçların yaratılışı çok güzeldi. Renk renk yaprakları ve çiçekleri ile ağaçlar İbrahim'i inanılmaz derecede etkiliyordu ama çok sürmeden onların da yaprakları sararıp dökülüyor, güzelliklerinden eser kalmıyordu. Çok sevdiği kimi hayvanlar bir şekilde ölüyordu. Dalında çok güzel görünen meyveler, yere düşünce kısa sürede çürüyorlardı.

İbrahim bütün bunlara şahit olunca bunların sonsuz bir sevgiyi hak etmediklerini anlıyordu. Bunların dışında bir varlığı hayal etti. Belki de çevresindeki bütün bu hareketliliği sağlayan bir varlık... O varlığı düşünmeye başladı.

O varlık çok güçlü olmalıydı. Yoksa bütün bu işleri nasıl yapardı. Güneş'e, Ay'a, yıldızlara nasıl söz geçirirdi. Çok bilgili olmalıydı. Çünkü dünyada o kadar karışık işler vardı ki ancak çok bilgili bir varlık bunların üstesinden gelebilirdi. Bu varlık güzel

olmalıydı. Kendisi güzel olmayan bir varlık, güzel şeyleri yapamaz diye düşündü.

Sonra aklının yettiği kadar onun özelliklerini düşündü. Merhametli olmalıydı... Adaletli olmalıydı... Cömert olmalıydı... Evet, cömert olmayan bir varlık bu kadar nimeti karşılıksız veremezdi. Düşündüğü varlığın bu özelliği İbrahim'in çok hoşuna gitti. Kendisi de cömert, merhametli, yardımsever olmaya karar verdi. Zengin de olsa fakir de olsa insanlara elindekinden bol bol verecekti.

İbrahim aradığını bulmuştu. Henüz adını bilmeseydi, onu görmese bile aradığının nasıl bir ilah olduğuna kesin karar vermişti. Rabbin çevresinde gördüğü hiçbir şeye benzemediğinden emindi artık. Bu düşünceler İbrahim'i biraz daha olgunlaştırmıştı.

Düşünerek varlığına karar verdiği Allah'ı çok sevmişti İbrahim. Allah da kendisini düşünerek bulan İbrahim'in düşüncelerini daha da netleştirdi. Kendi varlığı ile ilgili onun kalbine güzel bilgiler işledi.

İbrahim insanların birtakım putlara ibadet ettiklerini görüyor buna bir anlam veremiyordu. Azer'in atölyesinde birkaç gün önce ayaklar altında dolaşan taşların biraz yontulduktan sonra değerleri nasıl böyle artabilirdi? Aklı başında olan

insanlar kendilerine ne zarar ne de fayda veremeyen, konuşamayan, söylenenleri anlamayan putlara nasıl oluyor da saygı gösterebiliyorlardı.

Ona göre saygı gösterilecek bir varlığın her yönü ile üstün olması ve her şeyden önce çok güzel olması gerekiyordu. Bu düşüncelerle etrafında olup biten olayları yeniden değerlendirmeye ve çevresindeki varlıkları ilk kez görüyormuş gibi incelemeye başladı.

Babası, İbrahim'in düşüncelerinden çok rahatsızdı. Başkalarının yanında da böyle konuşursa hem kendisine hem de ailesine zarar verebilirdi. Hele de Nemrut bunu öğrenince oracıkta cezalandırırdı. Azer, İbrahim'i yanında tutarak hem onu kontrolü altında tutmak hem de bir şeyler anlatarak onun putlar hakkındaki düşüncelerini değiştirmek istiyordu.

Bir gün öğle saatlerinde çarşıya gitmişlerdi. Beklenmedik bir anda ortalık hareketlendi. Askerî birlikler çarşıya dalıp sağa sola verdikleri emirlerle yolu açmaya başladılar. İnsanlar gibi çarşı esnafı da askerlerin emrine itaat edip kenara çekildiler. Bunun bir tek anlamı vardı. Nemrut adamlarıyla beraber çarşıya geliyordu.

Çarşı esnafı için bu bir felaketti. Çünkü her gelişinde birkaç kişinin canını yakmadan gitmezdi. Ama gördüğü saygıdan memnun olursa kesenin ağzını açar, insanlara altın saçardı. Bununla kendisinin ne kadar kudretli olduğunu göstermeye çalışırdı.

Azer'in kafasında ise bambaşka endişeler vardı. Nemrut'un İbrahim'i görmesinden ve düşüncelerinden haberdar olmasından korkuyordu. İbrahim'in elini sıkıca tutup:

– Yürü oğlum, gidiyoruz, dedi.

İbrahim babasının bu aceleci tavrına bir anlam verememişti:

– Ama daha yeni gelmiştik...

– Başka zaman bir daha geliriz, dedi Azer.

İbrahim bakışlarıyla peki, dedi. Azer, Nemrut'a görünmeden çarşının diğer çıkışından çıkmayı planlıyordu. Fakat bir askerin var gücüyle "Dikkat!" diye bağırmasıyla çarşıdaki herkes eğilerek selam durdu. Ortalığı ölüm sessizliği kapladı. Sinek uçsa duyulabilirdi. Çok geçmeden nal sesleri duyulmaya başladı. Atların koşumlarını süsleyen madalyonlardan ritmik bir ses çıkıyordu. Kimse Nemrut'la göz göze

gelmeye cesaret edemiyordu. İstedikleri tek şey onun bir an önce çarşığı terk etmesiydi.

Nal sesleri yaklaştıkça Azer'in yüreği ağzına geliyordu. Gerçi onun Nemrut'la alıp veremediği yoktu. Hatta Nemrut kendisini sever ve takdir ederdi. Çünkü kurmaya çalıştığı putperest toplumun oluşmasında Azer'in de katkıları vardı. Onun maharetli elleriyle yonttuğu putlar, halkın gözüne hoş görünüyor böylece rahat kanıyorlardı.

Nal sesleri tam da Azer'in önünde durdu. Azer buna bir anlam veremedi. Yarı beline kadar eğildiği hâlde Nemrut onu tanımış olabilir miydi? Başını hafifçe kaldırarak etrafına baktı. Gördükleri karşısında az kalsın küçük dilini yutacaktı. Bütün çarşı Nemrut'a selam durduğu hâlde oğlu İbrahim, öylece dikilmiş Nemrut'a bakıyordu. Bu büyük bir hakaret sayılırdı. Azer şimdi kıyamet kopacak derken Nemrut'un konuşması sessizliği bozdu:

– Hey çocuk, sen de kimsin?

Nemrut'un sakin konuşması oradakileri de rahatlatmıştı. Doğrulup Nemrut'un konuştuğu çocuğa baktılar. Bu çocuk İbrahim'den başkası değildi. Azer'in hemen bir şeyler yapması gerekiyordu. İbrahim'in cevap vermesine izin vermeden atıldı:

– Yüce efendimiz, dedi. Onun kusurlarına bakmayın. Sizin ihtişamınızdan etkilenmiş olacak herhâlde, selam vermeyi unuttu.

Sonra eliyle İbrahim'i çekiştirerek:

– Yüce efendimize selam versene İbrahim!

– Demek adı İbrahim... Bu yaşta oğlun olduğunu bilmiyordum.

– Çocuk yaşlarda uzak akrabalarımıza gitmişti. Kız kardeşim, evet kız kardeşimin yanına...

İbrahim'in hayretle babasına bakması, Azer'in yalan söylediğinin anlaşılmasına yetmişti.

Nemrut, Azer'in konuşmalarıyla ilgilenmedi bile, İbrahim'le konuşmaya başladı:

– İbrahim, neden herkes gibi bana eğilerek selam vermedin?

İbrahim, bu soruya soru ile cevap verdi:

– Bu insanlar neden eğilerek sana selam verdiler ki? Birbirlerine böyle selam verdiklerini hiç görmedim.

Bu hazırcevap Nemrut'un hoşuna gitmişti. Başka zaman olsa, böyle konuşan birinin kafasını çoktan gövdesinden ayırırdı.

– Çünkü, dedi Nemrut, ben onların tanrısıyım.

– Onlara ne yapıyorsun?

– Onları ben yarattım. Rızıklarını da ben veriyorum. Sen de onlar gibi bana taparsan sana da rızık veririm.

– Sen yalan söylüyorsun!

İbrahim'in bu sözü üzerine ortalık buz kesti. Azer'in dizleri titremeye başladı. Şimdi Nemrut adamlarına emretmeye gerek görmeden kendi elleriyle İbrahim'in cezasını verecekti. Sessizliği yine İbrahim'in konuşması bozdu:

– Gerçek ilah seni de, beni de yaratandır. İnsanlara doğru yolu gösteren de O'dur. Beni yediren, içiren de O'dur. Sen değilsin!

Nemrut'un başmuhafızı kılıcını yarıya kadar çekmiş, onun emrini bekliyordu. Nemrut'un yüzünde ne düşündüğüne dair en ufak bir iz yoktu. Kızıyor mu, eğleniyor mu belli değildi.

Etrafına baktı. İnsanlar korkuyla gözlelerini yere çevirdiler. Nemrut, diğerlerinin de İbrahim gibi düşünüp düşünmediğini merak ediyordu. Aslında merak etmiyordu. Onların da İbrahim gibi düşündüklerinden emindi. Sadece ne yapması gerektiğini kestiremiyordu. Şimdi İbrahim'in cezasını verse o halkın gözünde bir kahraman olacaktı. Herkes ondan ve düşüncelerinden söz edecekti. Bunun yerine onun

sözlerinin tesirini kıracak bir çare bulmalıydı. Çok geçmeden buldu da. Ortalığı çınlatan bir kahkaha attı. İnsanlar neler olup bittiğini anlamadılar. Nemrut kahkaha atmaya devam edince oradakiler de birer ikiser onun kahkahasına katıldılar. Gülemeyen tek kişi Azer'di. O hâlâ Nemrut'un ne yapacağından emin değildi.

– Demek öyle ha! Benim dışımda kendine yeni bir tanrı buldun. Hadi öyle olsun. Sonra Azer'e dönerek:

– Ey Azer, bu oğlun daha küçüktür. Ne söylediğini bilmiyor. Benim değerimi, saltanatımı, büyüklüğümü de kavrayacak yaşta değil. Sen onu hemen al götür buradan. Eve gidince benim ne kadar güçlü bir tanrı olduğumu anlat ki, bir dahaki karşılaşmamızda nasıl davranacağını bilsin. Yoksa ona bizzat ben bildiririm.

Azer bu son sözün ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu. Titrek bir sesle:

– Başüstüne efendim, dedi.

Nemrut, Azer'in cevabını dinlemeden atını sürüp uzaklaştı. Çarşıdan ayrıldığında hâlâ bazıları yaşanan hadiseye, bazıları ise kimseye belli etmeden Nemrut'un düştüğü komik hâle gülüyordu.

Azer eve geldiğinde hâlâ olayın şokunu üzerinden atamamıştı.

İbrahim İnsanlara Allah'ı Anlatıyor

İbrahim ve Nemrut arasında geçen bu hadise uzun süre şehirde konuşuldu. Bazıları içten içe İbrahim'e hak veriyor, bazıları da Nemrut gibi gülüp geçiyordu. İbrahim ise fırsat buldukça çevresindekilere Allah inancını anlatıyordu. Normal zamanlarda İbrahim'in düşüncelerini çok beğenen ve ona hak verenler, konu bir ilahın varlığına gelince yan çiziyorlardı. Bazıları korkudan bazıları da rahatını bozmak istemediğinden onun düşünceleriyle ilgilenmiyordu. Bazıları kendileri gibi düşünmüyor diye İbrahim'le konuşmak bile istemiyordu. İbrahim Allah Teâlâ hakkında henüz çok şey bilmesede O'nun var olduğuna ve tek olduğuna kesinlikle inanıyordu.

Azer'in derdi ise başkaydı. Nemrut tehlikesi geçtikten sonra epey rahatlamıştı. Artık yapmakta olduğu putların satışında İbrahim'den nasıl yararlanabileceğinin hesaplarını yapıyordu. Azer için İbrahim iyi bir yardımcı demektir. Çünkü hem atölyede put yapmak hem de onları teşhir salonunda satışa sunmak zor işti.

İbrahim putların satış salonunda olursa Nemrut'un yanındaki imajını da düzeltebilirdi. Fakat Azer, İbrahim'in beklediği gibi iyi bir satıcı olmadığını görünce hayal kırıklığına uğradı. Bir gün putları nasıl sattığını merak edip onu gözetlemeye gitmişti. İbrahim alışılmamış bir şekilde putları satmaya kalkıştı. Daha önce Azer'in atölyesinden çıkan taşları put niyetine satın alan insanlar sırada beklerken şimdi kimse putların yüzüne bile bakmıyordu. İyice yaklaşıncaya bunun nedenini anladı. Çünkü İbrahim putları satarken onları övmek yerine onları küçümsüyordu:

— Nasıl bir put istersiniz? Kendisine ne zararı ne de faydası olmayan bu put işinizi görür mü? Mesela şu, geldiğinden beri ağzından tek söz çıkmadı. Başını çevirip kimseye bakmadı. Anlayacağınız çok usuldur. Hiçbir şey yiyip içmeyeceğinden emin olabilirsiniz. Sizi hiçbir masrafa sokmazlar. Konuştuğunuzda lafa da karışmazlar.

Güzel bir huyları da şudur ki onların yanında ne konuşursanız konuşun kimseye bir tek cümle aktarmazlar. Anlayacağınız kör, dilsiz ve sağırdırlar.

Azer duyduklarına inanamadı. Bütün bu yaşananlar Nemrut'un kulağına gitse İbrahim'i yaşatmaz, kendisini de bu görevden uzaklaştırırdı. Dostları da Azer'e İbrahim'in yaptıklarını anlattılar ve tedbir almasını istediler. Azer, İbrahim'e put sattırmaktan vazgeçti. Ama onunla konuşmayı da ihmal etmedi.

Sesine tehditkâr bir ton vererek:

– İbrahim, neden böyle yapıyorsun, dedi.

– Ne yapıyormuşum?

– Putları satarken olmadık sözler söylüyorsun.

– Olmadık sözler mi? Yoksa onlar hakkında söylediklerim yalan mı?

– Putları satarken övmen lazım, yoksa kimse almaz onları.

– Ne demem lazım mesela?

– Onların çok güçlü olduklarını, dilekleri kabul edebileceklerini, onlar sayesinde evlerinin bereketleneceğini söylemelisin.

– Yalan söylememi istiyorsun yani...

– Bak İbrahim, ben seni anlıyorum, ama bu şekilde davranırsan kendine ve ailene zarar verirsin. Lütfen vazgeç yaptıklarından. Zaten bundan sonra sana putları sattırmaktan da vazgeçtim.

– O zaman satış meselesi kendiliğinden halloldu demektir. Geriye bir şey daha kalıyor.

Azer, bu sözlerin nereye varacağını çok iyi anlamıştı. Konuyu kapatmak istedi ama İbrahim'in buna niyeti yoktu. İbrahim tane tane konuşmaya başladı.

– Onlar en ufak bir darbeye kendilerini koruyamayıp yüzüstü yere düşerken insanların isteklerine nasıl cevap verebilirler? Bunun için onların en azından düşünen, konuşabilen ve duyabilen varlıklar olması gerekmez mi? Babacığım gel bu yanlış davranışlarından vazgeç! Yaptığınız bu putlar atölyeye gelmeden önce büyükçe bir kaya parçasından başka bir şey değilken, sağını solunu yontunca nasıl ilah olabilirler? Düşün bir kere, onu sen değil de bir inşaat ustası bulsaydı bir evin kim bilir neresinde kullanılacaktı. Bu açık çelişkiyi hiç görmüyor musun?

Azer neye uğradığını şaşırды. İbrahim daha önce kimsenin düşünmediği, söylemeye cesaret dahi edemediği şeyleri

korkmadan, açıkça söylüyordu. Son sözleri Azer'in kulaklarında çınlayıp durdu:

– Babacığım! Duymayan, görmeyen ve sana hiçbir fayda sağlamayan bir şeye niçin taparsın?

– Nereden çıkarıyorsun bunları? Ben senin babanım. Bana yanlışı, doğruyu sen mi öğreteceksin?

– Hakikaten sana gelmeyen bir ilim bana geldi. Öyle ise bana uy ki, seni düz yola çıkarayım. Babacığım! Şeytana kulluk etme! Çünkü şeytan, çok merhametli olan Allah'a asi oldu.

– Seni dinlemezsem ne olacak? Bana ne yapabilirsin?

– Babacığım! Allah tarafından sana azap dokunup da şeytanın yakını olmandan korkuyorum?

İbrahim, merhametle bu sözleri söylerken Azer inat etmeye devam ediyor, bu düşüncelerinden vazgeçmesi için o da İbrahim'e ısrar ediyordu. İbrahim'in ısrarları onu iyice çileden çıkardı:

– Ey İbrahim, dedi, sen benim tanrılardan yüz mü çeviriyorsun? Eğer vazgeçmezsen, ant olsun seni taşlarım! Uzun bir zaman benden uzak dur!

İbrahim daha fazla uzatmak istemedi:

— Selâm sana (esen kal) dedi, Rab-
bimden senin için mağfiret dileyeceğim.
Çünkü O bana karşı çok lütufkârdır. Siz-
den de, Allah'ın dışında taptığınız şey-
lerden de uzaklaşıyor ve Rabbime yalva-
rıyorum. Umulur ki (senin için) Rabbime
dua etmemle bedbaht (emeği boşa gitmiş)
olmam.

Babası ile bir daha tartışmayan İbrahim,
insanlara her fırsatta bu konuyu açıyor ve
çarpıcı sorularla onların bu konuda düşün-
meleri için çabalıyordu.

Artık herkes İbrahim'in putlar hakkın-
daki düşüncelerini öğrenmişti. O, şehirde
putları diline dolayan adam olarak tanı-
nıyordu artık. Kimse onunla konuşmak,
onunla görünmek istemiyordu. İbrahim
ise her seferinde onlara itiraz edemeyecek-
leri deliller getiriyor, onları bir ve tek olan
Allah'a ibadet etmeye davet ediyordu. İbra-
him'in bu mücadelesi yıllar sürdü.

Ve bir gün, varlığından emin olduğu an-
cak kendisinden neler istediği konusun-
da hiçbir fikrinin olmadığı Yüce Allah'tan
bir haber aldı. Hz. Cebrail, Allah'ın emriyle
ona geldi ve Allah'ın onu peygamber ola-
rak görevlendirdiğini haber verdi.

Hız. İbrahim artık bir peygamberdi.

Hz. Âdem gibi, Hz. İdris gibi, Hz. Nuh gibi...

Tanımadan önce bile arayıp sevdiği Allah'a şimdi sonsuz bir sevgi ile bağlandı. O'na "Rabbim!" diye hitap edecek, O'na ibadet edecek, yalnız O'ndan dileyecekti.

Allah'a iman kalbini o kadar doldurdu ki O'nun dışında hiçbir varlığa yer kalmadı. Bütün benliği ile O'na bağlandı. Hz. İbrahim artık tek başına bir ümmet idi. Yüreğinden taşan imanıyla bütün kâinata meydan okuyabilirdi artık.

Hz. İbrahim anlatmaktan, şehir halkı da putlara tapmaktan hiçbir zaman vazgeçemedi. Onlar bütün hayatı dünyadan ibaret sayıyorlardı. Bu yüzden de burada rahat edebilmek için her yolu helal görüyorlardı.

Hz. İbrahim yine bir fırsatını bulmuş insanlara tevhit inancını anlatıyordu.

– Soruyorum size, şu karşımızda yükselen sarayın, bir mimarı olmadan kendiliğinden yükseldiğine inanır mısınız?

– İnanmayacağımızı sen de biliyorsun, dediler.

– Peki, çevremizde gördüğünüz dağların, derelerin, türlü meyvelerini yediğimiz ağaçların güzellik açısından bu saraydan daha düşük olduğunu söyleyebilir misiniz?

– Mukayese bile kabul etmez, dediler. Elbette tek başına bir ağaç bile bir saraya bedeldir.

Hız. İbrahim, onları istediği noktaya getirmişti.

– Bir saray mimarsız olamıyor da bu kâinatın sanatkârsız olacağına nasıl inanırsınız?

– Şüphesiz onları yaratan bir tanrı vardır. Hatta her birinin ayrı ayrı tanrıları olduğuna inanıyoruz. Putlarımız bizi o tanrılara yaklaştırıyor.

– Burada da yanıldınız. Evrendeki bu denge ve düzen tek bir varlığa işaret ediyor. Eğer kâinatta iki ilah olsaydı dengeden söz edilebilir miydi? Düşünsenize istediğini yapamazsa ilah sayılamazlar. Herkes kendi istediğini yapsa o zaman da denge ve düzenden söz edilemez.

Tartışmalar uzayıp gidiyordu. Bazen inanacak gibi oluyorlar, fakat son anda vazgeçiyorlardı. "Biz atalarımızı böyle inanırlarken bulduk, onların yolundan ayrılmayız." diyerek bahanelere sarılıyorlardı.

Başka bir konuşmalarında söz ahiretten açılmıştı. İnsanlar öldükten sonra dirilmeye inanmak istemiyorlardı. Ahirete inananın akıllıca olmadığını iddia ediyorlardı. Biri şöyle demişti:

– İbrahim, sen de biliyorsun ki insanlar öldükten sonra çürüyor, kemikleri bile ufanıp toprağa karışıyor. Bu kemiklerin tekrar diriltileceğine bizi nasıl inandırırısın?

İbrahim cevap verdi:

– O hâlde ben de sana bir soru soruyorum. Sen ne iş yapıyorsun?

– Ben demir ustasıyım.

– Demirden bir şeyi ilk defa yaptığında mı daha zorlanıyorsun, aynı şeyden ikinci defa yaptığında mı?

– Elbette ikincisi daha kolaydır.

– O hâlde ahiret için de neden böyle inanmıyorsun? Allah için hiçbir yaratmanın ötekinden farkı yoktur elbette. Ama anlayasın diye söylüyorum. Hiçbir örneği yokken insanı yoktan yaratan Allah tekrar neden diriltmesin? Bunun neresi akıl dışı?

Kısa bir sessizlik oldu. Hz. İbrahim'e verecek cevap bulamadılar. Sonra birisi konuşmaya devam etti:

– Dediklerin akla yatkın. Ama ispatı yok. Olabilir de, olmayabilir de. Bugüne kadar ölen canlının tekrar dirildiğini gören var mı?

– Yok mu?

– Bence yok!

– Bence çok.

- Nasıl yani?
- Bence bunu sen de defalarca gördün.
- Ben mi?
- Evet sen!
- Bunu nasıl anlatacaksın merak ediyorum.

– Uykuyu düşünsene. Her uyku küçük bir ölüm değil midir aslında? Uyuyan bir insanın ölüden tek farkı nefes alıp vermesi değil midir?

–

– Sonra tabiat. Her sene kış mevsiminde ölmüyor mu? Hiçbir ürün vermeyen toprak hükmen ölü gibi değil midir? Ama Allah her sene ölüden diriyi çıkarıyor. Sonra o canlıları tekrar öldürüyor. Bu döngü her yıl gözlerimizin önünde tekrarlanıp dururken başka nasıl bir delil ararsınız!

Tartışmalar uzayıp duruyordu. Hz. İbrahim bıkmadan usanmadan anlatıyor, insanlar inancın kıyasına kadar geliyor, sonra geri dönüyorlardı. Hz. İbrahim umudunu yitirmeden anlatıyordu. İnanacağından umutlu olduğu kişilerin başında yeğeni Lut geliyordu.

Lut diğerleri gibi günaha bulaşmamıştı henüz. Hz. İbrahim konuştuğunda onu dikkatle dinliyordu. Başka zamanlarda da

Hız. İbrahim'i yalnız görse aklına takılanları içtenlikle soruyordu. Hız. İbrahim'in anlattıklarıyla ilgilenen bir diğeryakını ise amcasının kızı Sare idi. O da Hız. İbrahim'in düşünceleriyle yakından ilgilendiğini gizlemiyordu artık.

Putlar Bir Bir Devriliyor

Hz. İbrahim insanların neden son anda iman etmekten vazgeçtiklerini anlamakta güçlük çekiyordu. Onların sorduğu sorulara verdiği cevapları yeterli buldukları hâlde iman etmeye yanaşmıyorlardı. Hz. İbrahim, alışkanlıklarının onları bu derece engelleyeceğini tahmin etmemişti. Ama bu sefer başka bir yolla, putların gerçekten güçsüz birer varlık olduklarını onlara ispatlayacaktı. Bunun için en uygun günü bekleyecekti.

Bahar panayırında insanlar topluca eğlenmeye giderlerdi. Şehirden birkaç kilometre uzakta olan panayıra gitmeden önce puthanedeki putların önüne yemek koymayı da ihmal etmezlerdi. Onlara göre dönüşte alacakları bu yemekler putların önünde durmakla bereketlenecekti. Güya

putlar gerçekte yemek yemeseler de onların özünden yiyorlardı.

Panayıra birkaç gün kalmıştı. İnsanlar panayır ile ilgili hazırlıklarını heyecanla yaparken İbrahim de onlara vereceği dersin planlarını gözden geçiriyordu. Azer ise yaptıkları ibadeti görür ve beğenir düşüncesi ile Hz. İbrahim'i panayıra davet etmeyi planlıyordu.

Sonra İbrahim'i de davet ettiler. İbrahim kendini iyi hissetmediğini ve onlarla beraber gitmek istemediğini söyledi. Hasta olan kişinin çevresine de zarar vereceğine inanıldığından gelmesi için ısrar etmediler.

İnsanlar şehri terk edip uzaklaştıklarında sokaklar iyice tenhalaşmıştı. İbrahim planını uygulamak üzere bir balta alıp putların bulunduğu salona girdi. Manzaraya görülmeye değerdi. Her putun önünde süslü tabaklara konulmuş yemekler ve güzel hediyeler vardı. Bırakıldığı gibi öylece duruyorlardı.

İbrahim az sonra kırıp parçalayacağı putlarla alaycı bir şekilde konuşmaya başladı.

— Merhaba, ey insanların taptığı taş parçaları... Neden cevap vermiyorsunuz? Doğrusu çok kaba bir hareket!.. İnsanlar eğlenmek için panayıra gittiler. Siz neden

buradasınız? Yoksa hasta mısınız? Hediyelere dokunmamışsınız... Beğenmediniz mi yoksa? Yemeklere de hiç dokunmamışsınız. Onları da mı beğenmediniz? Aaa sahi siz yemek yemediniz değil mi?

İbrahim putlara birçok şey söyledi. Ama hiçbirinden cevap alamadı. Zaten onlardan bir cevap da beklemiyordu. Ama nedense onlarla alay etmek hoşuna gitmişti:

— Neden sözlerime cevap veremiyorsunuz? Yoksa beni duymadınız mı? Anlıyorum, cevap veremiyorsunuz. Çünkü ne gelişimi gördünüz ne de duydunuz. Ben de böyle söyledim ama insanlara anlatamadım. Mecburen bunu onlara göstermem lazım. Şu elimdeki baltayı görüyor musunuz? Biraz sonra bununla size vuracağım. Benden söylemesi. Yapabiliyorsanız kendinizi savunun.

İbrahim, elindeki baltayı kaldırıp var gücü ile en yakınındaki puta vurdu. Putun sağ kolu yere düşüp parçalandı. İbrahim bir kez daha vurdu puta. Puttan bir parça daha düştü. Derken put, büyük bir gürültüyle salonun ortasına yığıldı. Her bir parçası bir yere saçıldı. İbrahim diğer putlara seslendi:

— Arkadaşınızın düştüğü hâle bir bakın. Neden ona yardım etmediniz? Elinizden

bir şey gelmiyor değil mi? Peki, neden o zaman insanların size tapmalarına izin veriyorsunuz? Üzgünüm, insanların bu yanlışa devam etmelerine daha fazla izin veremem.

İbrahim elindeki balta ile diğer putlara da vurmaya başladı. Putlar birer birer kırılmaya, yere yığılmaya başladılar. İçeride sanki bir deprem olmuştu. İbrahim en son büyük putun karşısına dikildi:

– Hadi diğerleri küçüktü! Ama sen en büyüklerisin. Neden onların parçalanmalarına izin verdin? O hâlde bu işin sorumlusu sensin. Arkadaşlarının intikamını almak ister misin? İşte, al şu baltayı öyleyse. Senin boynuna asıyorum. Onunla istediğini yapabilirsin. Ha şunu da söyleyeyim: İnsanlar seni bu hâlde görürlerse kesinlikle senin yaptığını inanacaklardır. Ne de olsa balta senin boynunda. Artık onlara nasıl bir cevap vereceğini sen düşün.

İbrahim puthaneden çıktığında vakit epey ilerlemişti. Dinlenmek üzere bir tepeciğe çıktı. Puthaneyi görünce şüphelenerek onu aramaya başlayacaklarını biliyordu.

İbrahim putları parçalayarak insanları dalmış oldukları gaflet uykusundan uandırmak istedi. O, insanlara daha sonra

anlatacağı gerçeklerin anlaşılması için böyle bir yola başvurmuştu. Putların gerçekten insanlara bir fayda veya zarar vermeyeceklerini iyice anlatmak için putları kırmıştı.

Olaylar İbrahim'in tahmin ettiği gibi ilerliyordu. Panayırdan dönüp putlara sundukları yemek kaplarını almak üzere puthaneye girenler beklenmedik bu manzara karşısında dehşet içinde dışarıya fırladılar. Korku içinde sağa sola koşuyorlardı.

Kimse olanlara bir anlam veremiyordu. Bugüne kadar böyle bir şeyi ne görmüş ne duymuşlardı. Puthanenin kendisi sapa-sağlam ayakta iken içindeki putların parçalanmış olarak yerde sürünmesini kimse açıklayamıyordu. Kısa sürede puthanenin önü ana baba gününe döndü.

Herkes birbirine bunu kimin yapmış olabileceğini soruyordu.

Ama "Putlarımız neden kendilerini savunamadılar acaba?" diye bir soru sormak kimsenin aklına gelmiyordu. Aradıkları cevabı bulmakta fazla gecikmediler:

— İbrahim diye bir gencin putlarımız hakkında ileri geri konuştuğunu duymuştuk. Bunu ancak o yapmış olabilir. Hem panayıra da gelmedi. Arayıp onu bulun!

İbrahim'i aramaya koyuldular.

İbrahim Nemrut'un Karşısında

İbrahim çok uzaklaşmamıştı. Tefekkür etmek için zaman zaman üzerine çıktığı tepede oturuyordu. Onu bulmaları zaman almadı. Yüzlerce asker etrafını sardı. Askerler onu çembere alıp puthaneye getirdiler. Bu arada Nemrut da olaydan haberdar olmuş, puthaneye gelmişti. Kırılan putlar olduğu yerde bekliyordu. Balta da hâlâ büyük putun boynunda asılıydı.

Nemrut, İbrahim'i halkın karşısında sorguya çekmeye başladı:

— Ey İbrahim! Yıllar önce senin kafanı ezmeliydim. Bana yalancı dediğin o gün başını ezmeliydim. Söyle bakalım tanrılarımıza bunu sen mi yaptın?

İbrahim bu soruyu zaten beklemekteydi. Şimdi öyle bir cevap vermeliydi ki

dinleyenler putların kırılmasından daha çok şaşırmalıydı. Önceden tasarlayıp hazırladığı sözleri bir bir söylemeye başladı?

– Bunun için mi beni buraya getirdiniz? Burada şu kadar insan varken bunu bana mı soruyorsunuz?

Boynunda balta asılı büyük putu göstererek:

– Belki bu büyükleri yapmıştır. Konuşabiliyorsa ona sorun. Putları kimin kıldığını o size söylesin. Baksanıza balta onun boynunda asılı. O yapmış olmasın sakın?

Putlara sormak mı?

Bu olacak şey miydi?

Putlar konuşamazdı ki...

Yıllarca tapmakta oldukları putların ne kadar aciz olduğunu bir an için anlar gibi oldular. Gerçekten haksız olduklarını düşüneceklerdi ki yeniden eski sapkınlıklarına döndüler. Nemrut konuşmaya devam etti:

– Bunların konuşmayacağını ant olsun ki sen de bilirsin.

Hız. İbrahim beklediği zamanın geldiğini anladı ve onlara gereken cevabı verdi:

– O hâlde Allah'ı bırakıp da size hiçbir fayda veya zarar vermeyecek şeylere ne diye tapıyorsunuz? Yazıklar olsun size ve

Allah'ı bırakıp taptığınız şu taşlara! Hâlâ akıllanmayacak mısınız?

İbrahim, Nemrut'u devre dışı bıraktığı bir inanç sisteminden söz ediyordu. Nemrut bu düşüncelerin halkın aklına yatması hâlinde kendi saltanatının silinip gideceğini bilecek kadar zeki idi.

İbrahim'i oracıkta öldürtebilirdi. Ama bunu yaparsa insanların şüphelerini gidermek yerine onların daha da yerleşmesine ve derinleşmesine sebep olabilirdi. Tartışarak İbrahim'i yenebilirse onun sözleri unutulup gidecek hatta Nemrut bu vesile ile yerini daha da sağlamlaştıracaktı.

– Söyle bakalım İbrahim, senin Rabbim dediğin Allah ne yapabiliyor ki bizim putlarımızı reddedip onu tercih ediyorsun?

İbrahim, herkesin anlayabilmesi için tane tane konuşarak şöyle dedi:

– Benim Rabbim her şeye gücü yetendir. Canlı, cansız gördüğümüz bütün varlıklar O'nun eseridir. O'nun izni olmadan bir yaprak bile kımlıdayamaz. Hayat da ölüm de O'nun elindedir.

Nemrut, İbrahim'in bu sözü üzerine bir kahkaha attı.

– Bu mu senin Rabbinin yapabildiği? Öldürmek ve diriltmek öyle mi? Ben bunu her gün yapıyorum zaten.

Oradakiler Nemrut'un ne demek istediğini anlamadılar. Onun bir kişiye hayat verebildiğini ne görmüş ne de duymuşlardı. Bu sözün arkasından ne çıkacağını merak ederlerken Nemrut adamlarına zindandan iki kişi getirmelerini emretti.

Az sonra elleri zincirlenmiş, korkudan gözleri fal taşı gibi açılmış iki adam getirdiler. Başlarına ne geleceğinden habersiz tir tir titiyorlardı. Nemrut onlardan birisini işaret ederek:

– Çözün bakalım bunun ellerini.

Adamın ellerini derhâl çözdüler.

– Gel bakalım yanıma, dedi Nemrut. Adam yavaşça yaklaştı.

Nemrut, yardımcısından bir kese altın alıp adama fırlattı.

– Al bakalım.

Adam keseyi havada kaparken Nemrut sinsi sinsi gülerек:

– Seni affediyorum, gidebilirsin, dedi.

Oradakiler bununla ne demek istediğini tam olarak anlamamışlardı. Nemrut bu defa ikinci adamı yanına çağırdı. İkinci adam heyecanla yaklaştı. O da kendisine fırlatılacak keseyi tutmaya hazırlanıyordu ki Nemrut, belindeki kılıcı aniden çekerek bütün gücüyle adama doğru savurdu.

Zavallı adam kanlar içinde yere serilirken ortalık yine Nemrut'un kahkahasıyla çınladı:

— İşte, görüyorsun. Ben de senin Rabbin gibi öldürebiliyor ve hayat verebiliyorum. İşte birisi yerde ölü hâlde yatarken diğeri- nin hayatı kurtuldu.

Orada bulunanlar Nemrut'un bu sözle- rini alkışladılar. Nemrut çok kurnazca bir oyunla halkının aklını çelmeye çalıştı. Tam olarak tatmin olmasalar bile Nemrut'un bu hareketi şimdilik vaziyeti kurtarmaya yetmişti.

İbrahim bunu bekliyordu. Çünkü Nem- rut sürekli bu tür hareketleri öldürme ve diriltme gibi gösteriyordu halka. Tartışma yavaş yavaş İbrahim'in istediği noktaya geliyordu. İbrahim, yine halkın duyup an- layabileceği şekilde tane tane konuşmaya başladı:

— Ya öyle mi? Demek sen de Rabbimin yapabildiklerini yapabiliyorsun? Peki, Rab- bim her sabah Güneş'i doğudan çıkarır ve akşam olduğunda onu batıdan batırır. Ya- pabiliyorsan sen de bunun tersini yapsana.

Nemrut ne diyeceğini bilemedi. Böy- le bir şeyi aklının ucundan bile geçir- memiştir. Birkaç dakika önce lehine

çevirdiğini zannettiği durum tamamen aleyhine dönmüştü.

Artık İbrahim'i konuşarak veya zekâsıyla alt edemeyeceğini anlamıştı. İşi tekrar zorbalığa döktü:

– İbrahim'in tanrılarınızı böyle aşağılamasına izin mi vereceksiniz? Bu hareketleri cezasız mı kalacak yani? Elbette hayır! Onu mutlaka cezalandırmalıyız. Çok ağır bir ceza ile cezalandırmalıyız.

Nemrut o zamana kadar verilmemiş bir ceza düşündü. Hapis, kırbaçlama, ayaklarından asma basit gelirdi. Bu öyle bir ceza olmalıydı ki bir daha İbrahim gibi düşünenler bir şey söyleyemesinler. İbrahim'in sözlerinden etkilenenler de bu ceza ile iyice sindirilmiş olurdu. Birdenbire aklına parlak bir fikir geldi:

– Buldum, bugüne kadar ilahlarımıza İbrahim gibi hakaret eden çıkmamıştı. Biz de İbrahim'e bugüne kadar kimseye vermediğimiz bir ceza vereceğiz. Onu diri diri ateşte yakarak cezalandıracağız. Dağlar kadar yüksek bir ateş tutuşturalım. Dumanı dünyanın öbür ucundan bile görülsün. Putlarımıza zarar vermenin ne demek olduğunu bütün âlem öğrensün.

Yüzleri, hayret ve korku dolu ifadeler sardı. Böyle bir ceza daha önce hiç

duyulmamıştı. İnsanlar gayriihtiyari birer adım geri çekildiler. İbrahim ortada tek başına kaldı. İnsanların korkmalarına karşılık o istifini bozmadan duruyordu. Önemli olan insanların aklına putların ilah olamayacağını sokmaktı. Bunu kısmen başarmıştı.

Odunlar Toplanıyor

Askerler, Hz. İbrahim'i yakalayıp zindana götürdüler. Cezanın uygulanacağı güne kadar orada tutulacaktı. Ertesi gün Nemrut'un emri ile bir dağın eteklerinde kocaman bir çukur kazdılar. Civardaki ağaçları da keserek çukurun içine yığmaya başladılar. Daha önce benzeri görülmemiş büyüklükte bir ateş yakmayı planlıyorlardı. Anlaşılan gayeleri sadece Hz. İbrahim'i cezalandırmak değildi. Dillere destan bir tören yapmak amacındaydılar.

Yığılan odunlardan sanki küçük bir dağ oluşmuştu. Nemrut hazırlıkları bizzat yerinde kontrol etti. Böylesine büyük bir odun yığını tutuşturulduğunda ona yaklaşmanın mümkün olmayacağı belliydi. Nemrut bu sorunu çözmek için dev bir mancınık yapmalarını emretti.

Hız. İbrahim'i dağın üzerine kurulacak bu mancınık ile ateşe atacaktardı.

Öte yandan haberciler bütün ülkeye yayılıp insanları bu töreni izlemek üzere meydana davet ettiler. Ateşe atılacağı gün geldiğinde uzun süredir bu anı bekleyen meraklı insanlar dağın üzerinde toplanmaya başladılar. Kimse odunlara yakın durmak istemiyordu. Tutuşturulduktan sonra ortalığın fena hâlde ısınacağını tahmin edebiliyorlardı.

Nihayet Hız. İbrahim'i getiren askerler görünmeye başladı. Yüzlerce asker elleri arkadan bağlı olan İbrahim'i aralarına almış, çekiştirerek getiriyordu. İbrahim'in yüzünde korkudan eser yoktu. Bir dağ gibi yığılmış odunları gördüğünde de yüzündeki ifade hiç değişmedi. O, insanlara tevhidini (yani tek Allah inancını) anlatarak Allah'a karşı vazifesini yerine getirmenin rahatlığı içindeydi.

Onun bu umursamaz tavrı Nemrut'u daha da kızdırdı. Oysa Hız. İbrahim'in af dileyerek kendisine yalvarmasını istiyordu. Şimdi İbrahim'den özür dilemesini istese, onun yeni bir delille kendisini rezil etme ihtimali vardı. Bu yüzden derhâl odunların tutuşturulmasını emretti. Askerler dört bir yandan odunları tutuşturmaya başladılar.

Önce simsiyah bir duman göklere doğru yükselmeye başladı. Yanan odunların çatırtıları insanların yüreğini titretirken rüzgârın da etkisi ile alevler kısa sürede yükseldi. Yanan odunların arasına gizlenmiş olan hayvanlar can havliyle kendilerini dışarıya attılar. Alevlerden zamanında kurtulamayan hayvanların feryadı yürekleri dağlayacak kadar acıydı. Bu kadarını kimse beklemiyordu. Alevler yüzlerce metre öteden insanların yüzünü yakabiliyordu. Yerinden kalkıp daha uzaklara kaçanlar oldu.

Haksız kazancı âdet edinmiş kumarbazlar ise bu korkunç manzarayı fırsata çevirmiş, ortaya kumar bahisleri atmışlardı. İbrahim son anda özür dileyecek diyenler, özür dilemeyecek diyenler... Nemrut, İbrahim'i affedecek diyenler, affetmeyecek diyenler... Alın teri olmadan para kazanmaya alışanlar hemen kumarbazların bu tuzağına düşmüştü. Daha çok para kazanma umuduyla çoluk çocuklarının rızıklarını bu saçma sapan bahse yatırmışlardı.

Alevler yükseldikçe sıcaklık dalga dalga çevreyi etkisi altına alıyordu. Rüzgârın etkisiyle alevler sağa sola yöneldiğinde insanlar korkuyla bağırıp yerini terk ediyorlardı. Kalpleri korku ile çarpıyordu. Bazıları Hz. İbrahim'in hata yaptığını

Nemrut'la karşı karşıya gelmemesi gerektiğini düşünüyordu. Bazıları da ona hak veriyor, ama düşüncelerini kimse ile paylaşmaya cesaret edemiyordu. Herkesin bu cezalandırma yönteminden çok etkilendiği belli idi.

Bütün gözler Nemrut'taydı. Herkes onun işaretini bekliyordu. Nemrut emrini verecek ve İbrahim mancınıkla ateşe fırlatılacaktı. Kolları bağlı bir şekilde mancınığa yerleştirilen İbrahim'de ise korkudan eser yoktu. O Rabbine sonsuz bir inançla güveniyor, sessizce Allah'a dua ediyordu.

Nemrut emrini vermeden önce ayağa kalktı. Bir kalabalığa bir de Hz. İbrahim'e baktı. Oradakilere duyurmaya çalışarak:

— İşte, dedi. Putlarımıza hakaret edenlerin sonu budur. Bundan sonra da kim putlarımıza hakaret eder veya zarar verirse böyle cezalandırılacaktır. İbrahim'in sonu hepinize ders olsun. Atın ateşe!

Görevliler iyice gerilmiş olan mancınının iplerini kestiler. Mancınık çelik bir yay gibi Hz. İbrahim'i göklere savurdu. Hz. İbrahim gökyüzünde bir kuş gibi süzülüyordu. Nemrut'un son anda İbrahim'i affedeceğini düşünenler bu umutlarını da yitirmiş oldular.

Mancınığın Hz. İbrahim'i fırlatması ile birlikte halkın haykıran sesi kesilmişti. Karınca yürüse bu sessizlikte ayak sesleri duyulabilirdi. Hz. İbrahim'i seven, ancak bunu açıkça ifade edemeyen insanlar derin bir üzüntüye boğuldular. Nemrut'un zulmünden kurtulabilmenin son çaresinin de böylece yok olduğunu düşünüyorlardı.

Hz. İbrahim'in alevler içinde yanacak olmasına sadece bazı insanlar değil melekler de üzülmüyordu. Onun Allah'ı seven ve Allah'ın sevgisini kazanan bir kişi olduğunu biliyorlardı. Hz. İbrahim'in kurtulması için Allah'a dua ediyorlardı. Bazı melekler Hz. İbrahim'e yardım etmek için Allah'tan izin istediler. Allah, İbrahim istediği takdirde ona yardım edebileceklerini söyledi. Verilen bu izin üzerine melekler hemen Hz. İbrahim'e geldiler:

— Biz Allah'ın izniyle sana yardım etmeye gelen melekleriz. Söyle, ne istiyorsan onu yapalım. Allah'ın izniyle yağmur dolu bulutları buraya getirebilir ve yağmurla bu ateşi hemen söndürebiliriz. Ya da istersen şuradaki dağı kaldırıp ateşin üzerine örtebiliriz. Seni ateşin dışında bir yere indirebiliriz.

Hz. İbrahim onların yardım tekliflerini kabul etmedi:

– Benim bu hâlimi Rabbim biliyor ya! Daha sizden ne isteyebilirim? O ne güzel vekildir, dedi.

Melekler, Hz. İbrahim'in cevabının değişmeyeceğini biliyorlardı. Ateşle Hz. İbrahim'in arasındaki mesafe giderek daralıyordu. Melekler saniyeler sonra kızgın korların ortasına düşecek olan Hz. İbrahim'in bu tevekkülüne hayret ediyorlardı.

Hz. İbrahim'in yüreğinde korkudan eser yoktu. Rabbine duyduğu sonsuz güvenle işi ona havale etmişti. Aslında ateşte yanıp yanmamak Hz. İbrahim için önemli değildi. O Allah'ın rızasından başka bir şey istemiyordu. Ölüm Allah'a kavuşmak, kurtuluş ise Allah'ın ihsanına nail olmaktı.

Hz. İbrahim göz açıp kapanıncaya kadar tutuşan odunların üzerindeki alev topunun içinde kayboldu. Odunlar hâlâ cayır cayır yanıyor, alevler göklere yükseliyordu. Dumandan göz gözü görmez olmuştu. İbrahim'in haykırış sesini duymak isteyenler boş yere beklediler.

Nemrut'un istediği olmuş, Hz. İbrahim ateşe atılmıştı. İnsanlar birkaç gün bu olayı konuştu. Putlara hakaret etmek şöyle dursun onların adını bile anmıyorlardı artık.

İbrahim'in annesi Nuna Hatun, yeğeni Lut, amcasının kızı Sare ve inanan diğer birkaç kişi İbrahim'in ateşe atıldığı günden beri yas tutuyordu. İbrahim'in daha önce kimseye verilmemiş bir ceza ile cezalandırılmış olması onları ayrıca üzüyor, kahrediyordu.

Aradan birkaç gün geçtikten sonra Nemrut ve adamları ateşin yakıldığı bölgeden geçiyorlardı. Onun gelişini gören kalabalık bir grup insan da onlara eşlik etti.

Ateşin etkisi hâlâ devam ettiğinden Nemrut ve adamları yüksek bir tepeden ateşin yandığı yere bakarken gözlerine inanamadılar. Bir insan kül olmaya yüz tutan ateşin ortasında sapsağlam duruyordu. Nemrut gördüklerinden emin olmak için etrafındakilere sordu:

– Siz de ateşin ortasında İbrahim'e benzeyen birinin gezmekte olduğunu görüyor musunuz?

– Evet!

– Peki, onun ateşe atıldığını siz de görmediniz mi?

– Evet, gördük.

– Peki, bu gördüğümüz kimdir o hâlde?

Bu soruya kimse cevap veremedi. Ateşin ortasında yanmadan gezinen kişinin Hz. İbrahim olduğu gün gibi ortadaydı.

Bir kez daha kendini çok güçsüz hisseden Nemrut'un dudaklarından bir fısıltı hâlinde şu cümleler döküldü:

– Anlaşıldı, İbrahim'in Tanrısı'na gücümüz yetmeyecek. Derhâl onu şehrimizden kovun. Nereye giderse gitsin. Ama burada bir dakika daha kalmasını istemiyorum.

Ateşin Hz. İbrahim'i yakmadığı haberi bütün şehre yayıldı. Duyanlar hayretten neredeyse küçük dillerini yutacaktı. İbrahim'in ateşin ortasında yanmadan durabilmesi insanları şaşkına çevirmişti.

İnsanların akıllarına sığdıramadığı hadise Allah Teâlâ için ne kadar da kolaydı. Hz. İbrahim, Allah'tan başka hiçbir varlığın yardımını kabul etmeyeceğini ilan edince Yüce Allah onu korumayı kendi üzerine aldı. Eşi benzeri görülmemiş bu cezadan, eşine rastlanmayan bir şekilde dostu Hz. İbrahim'i kurtaracaktı. Ateşe emretti:

– Ey ateş! İbrahim'e serin ve selamet ol.

Ateş derhâl bu ilahî emre uydu. Hz. İbrahim'i saygın bir misafir gibi ağırladı. Başkalarını yakıp küle çeviren ateş Hz. İbrahim'e serin bir esintiye dönüştü. Dışarıda kıyamet koparken alevlerin ortası Hz. İbrahim için muhteşem bir bahçeye dönüştü.

Şehir halkından bazıları yaşananların sıradan bir olay olmadığını anlamışlardı: "Görmeyen, duymayan ve insanlara bir zararı ve faydası dokunmayan şu putlara tapınmaktan vazgeçin. Gerçek ilah, her şeye gücü yeten, bir ve tek olan Allah'tır." diyen Hz. İbrahim haklı çıkmıştı.

Kimileri bu olayla İbrahim'e derin bir sevgi beslemeye başladı. Bundan sonra onun yanında onunla beraber olmaya karar verdi. Onu ateşten bile koruyabilen bir varlığın, gerçek sevgiyi ve kulluğu hak ettiği sonucuna vardılar.

Menfaatleri için putlara tapmayı tercih edenler ise Hz. İbrahim'in haklı olduğunu bilseler de Allah'a inanmaya yanaşmadılar. Putlar, onlar için kazanç kapısı idi. Putları yapanlar, satanlar, taşıyanlar, puthanenin işlerini yürütenler ve putlara getirilen hediyeleri bölüşenler bu gruptandı. Anlaşılan bu bozuk düzende bir süre daha ısrar edeceklerdi.

Nemrut Bir Sineğe Yeniliyor

Hz. İbrahim, Allah'ın varlığını kabul eden müminlerle beraber şehirden ayrıldıktan sonra Nemrut'un karşısına diki-
lecek kimse kalmadı. İlahlık davasından vazgeçmeyen Nemrut kötülüklerini arttırmaya devam etti.

Allah'ın kendisine hazırladığı alçaltıcı cezanın giderek yaklaşmakta olduğunu fark etmiyordu. Allah, ilahlık davasında bulunan Nemrut'u cezalandırmak üzere en küçük askerlerinden birini gönderdi. Bir sivrisinek!

Nemrut eskiden beri sivrisineklerden nefret ederdi. Onun çıkardığı vızıldama sesi Nemrut'u çileden çıkarıyordu. Yüce Allah, Nemrut'un cezasını hiç sevmediği bu küçük yaratıkla verdi.

Bir gün ansızın sivrisineğin sesini duyduğunda deliye döndü. Askerlerini odasına çağırıp sivrisineği öldürmelerini emretti. Küçük sinek askerlerle âdeta alay ediyordu. Odada köşeden köşeye uçan sinek askerlere talim yaptıran acımasız bir komutan gibiydi. Bazen hareketsiz kalıyor askerlerin etrafı seyretmelerini bekliyordu. Askerlerin komutanı:

– Efendimiz sanırım sivrisineğin hakından geldik, deyip odadan çıkacakları an sivrisinek tekrar odada uçmaya başlıyordu. Bu da Nemrut'un çileden çıkmasına yetiyordu. Bir ara korkudan tahtanın üzerine tünedi. Onun bu hâlini gören askerler gizlice gülmekten kendilerini alamadılar. Bazen de sivrisinek bir askerın kafasına konuyor, arkadaşı sivrisineği öldürmek için arkadaşının kafasına var gücü ile vuruyordu.

Odada yıkılmayan vazo, devrilmeyen koltuk yok gibiydi. Askerler sivrisineği gördüm zannıyla resmen birbirlerini tartaklıyorlardı.

Bir ara sesler tamamen kesildi. Askerler salonda devrilen eşyaları kaldırmaya başladılar. Nemrut da yorgun bir şekilde tahtına yığıldı. Askerler tam dışarıya çıkacaklardı ki Nemrut birden eliyle oradakilere sus işareti yaptı. Eliyle koltuğun kenarını

gösteriyordu. Anlaşılan sivrisinek oraya konmuştu. Askerler oldukları yerde donmuş gibi beklediler. Birkaç saniye sonra Nemrut hem kendisinin hem de askerlerin intikamını almış olacaktı.

Nemrut elini yavaşça kaldırıp var gücü ile koltuğun kenarına indirdi. Askerlerden büyük bir alkış tufanı koptu. Nemrut elini yavaşça kaldırdı. Orada ezilmiş küçük bir sinek görmeyi umuyordu. Ama nafile. Sineğin yerinde yeller esiyordu.

Tekrar bir vızıldama sesi duyuldu. Sivrisinek Nemrut'un dizine konmuştu. Nemrut tekrar elini yumruk yapıp var gücü ile dizine indirdi. Askerler bu defa çıt çıkarmadılar. Nemrut elini kaldırdığında sonuç değişmemişti.

Nemrut ve askerler sineği görmek için etrafa bakarken bir asker Nemrut'a çenesini gösterdi. Sinek Nemrut'un çenesine konmuş, sessizce bekliyordu. Nemrut sineği kaçırmamaya çalışarak bir askeri yanına çağırdı. İşaretlerle çenesine bir yumruk indirmesini söyledi. Asker tereddüt etse de Nemrut'un kararlı olduğu belli idi. Nemrut gözleriyle acele etmesini söylüyordu.

Asker hasmına yumruk indirir gibi var gücü ile Nemrut'un çenesine bir yumruk salladı. Oradakiler bundan sonra ne

olacağını merakla beklediler. Asker elini çektiğinde yumruğunda bir kan lekesi vardı. Nemrut'un çenesi de kanamıştı. Anlaşılan asker sivrisineği haklamıştı.

Asker büyük bir iş başarmanın gururuyla Nemrut'tan bir ödül beklerken Nemrut kaşla göz arasında askerin belindeki kılıcı çekip kalbine sapladı. Gözleri fal taşı gibi açılan asker tahtın dibine yığıldı. Nemrut öfkeyle söylendi:

— Bana yumruk atarsın ha!

Sonra diğer askerlere:

— Kaldırın bunun leşini! Sonunuz bunun gibi olsun istemiyorsanız sakın burada yaşananlardan kimseye bahsetmeyin, dedi.

Askerler söylenenleri derhâl yerine getirip odadan yıldırım hızıyla çıktılar. Nemrut mendiliyle çenesindeki kanları silerken bir yandan da bu sivrisinek belasından ebediyen kurtulduğuna seviniyordu. Koltuğuna oturdu. Derin bir nefes aldı.

Fakat o da ne? Hâlâ sinek vızıltısı duyuluyordu. Önce hayal gördüğünü sandı. Fakat hayır, sinek çok yakınlarda kanat çırpmaya devam ediyordu. Çok geçmeden acı gerçeği öğrendi. Sivrisinek o hengâmede Nemrut'un burnuna kaçmıştı.

Tekrar vızıldamaya başlayan sivrisineğin durmaya niyeti yoktu. Giderek daha da ilerliyordu. Sineğin her hareketi Nemrut'un beyninde bomba etkisi yapıyor onu çilgına çeviriyordu. Sanki beyninde dev bir borazan ötüyordu:

– Derhâl doktoru çağırın! Bu sivrisineğe bir çare bulsun. Yoksa ben onları lime lime ederim.

Doktorlar göz açıp kapayıncaya kadar odaya doluştular. Daha önce böyle bir şeyle karşılaşmamışlardı. Bazıları Nemrut'un burnunu su ile doldurup sineğin boğulmasını teklif ettiler. Bazılarına göre Nemrut dumanı burnu ile içine çekecek dumandan rahatsız olan sinek dışarı çıkacaktı. Kimi de sineğin pis şeylere konduğunu, Nemrut'a bir hayvan leşi koklatmaları hâlinde sineğin orada daha fazla duramayıp çıkacağını iddia ediyordu. Hepsini denediler fakat nafile. Sinek âdeta onlarla dalga geçiyordu. Önce sessizce duruyor, doktorlar uygulamanın başarılı olduğuna kanaat getirdiklerinde tekrar vızıldamaya başlıyordu. Ve Nemrut tekrar çileden çıkıyordu.

Nemrut bir şey fark etti. Kafasını hareket ettirdiğinde sinek duruyordu. O da yavaş yavaş kafasını sağa sola oynatmaya başladı. Evet, bunun faydası oluyordu. Fakat ne zamana kadar böyle devam edebilirdi ki.

Nemrut kendi kafasını oynatmaktan yoruldu. Bir askerın eline keçeden bir tokmak vererek onunla sürekli kafasına vurmasını emretti.

Asker sürekli Nemrut'un kafasına vuruyordu. Asker sineğin ne zaman durduğunu, ne zaman hareket ettiğini bilemediğinden bazen çok komik durumlar ortaya çıkıyordu.

Sivrisinek durduğunda vurmaya devam eden askere Nemrut:

– Dursana be sersem, diye kızıyordu.

Asker durduktan kısa bir süre sonra sivrisinek birdenbire vızıldamaya başlayınca:

– Ne duruyorsun be sersem, vursana, diye bağırıyordu.

"Vursana!" ve "Dursana!" emirleri arasında günler geçti. Bir süre sonra kk vuruşlar yeterli olmamaya başladı. Ailesinin gözleri önünde devamlı Nemrut'un kafasına darbeler indiren nöbetçi onu öldürdüğü takdirde cezalandırılmaktan korkuyordu.

Günlerdir uyumayan Nemrut, ilahlık iddialarını geride bırakmış, inliyor, kafasını duvardan duvara vuruyordu.

Koşturılmaktan hlsiz düşen Nemrut, tahtına âdeta yığılarak oturduktan sonra nöbetçilere daha hızlı vurmasını söyledi. Nöbetçi askerler ne kadar hızlı vurursa

vursun o, "Daha hızlı, daha hızlı!" diye bağınıyordu.

Nemrut'un düştüğü bu hâl, kulaktan kulağa bütün şehre yayıldı. Kimi bu hâle gülüyor, kimi de ona acıyordu. Zamanında onun tarafından zulme uğratılan zavallı insanlar ise için için seviniyordu.

İbrahim'in söylediklerinde ne kadar haklı olduğu gün gibi ortadaydı. Bütün insanlar artık Nemrut'un ilah olamayacağını iyice anlamışlardı. Herkes gerçek İlah'ın Hz. İbrahim'in inandığı Allah olduğunu artık çok iyi biliyordu.

Bir sivrisinekle bile mücadele edemeyen, gülünç duruma düşen Nemrut ise artık kendini yerlere atıyordu. O yerlerde yuvarlanırken askerler onu yakaladıkça kafasına ellerindeki çekiçlerle vuruyorlardı.

Nitekim bu acıya dayanamayan, kafasına indirilen darbelerle sersemleşen Nemrut var gücü ile bağırmaya başladı. Elleri ile yüzünü parçalayıp, sarayının koridorlarında koşarken merdivenlerden yuvarlandı. Dağdan gürültü ile inen bir kaya gibi yere düştü ve cansız bedeni büyük salonun ortasında yığılıp kaldı.

O salonda kim bilir ne zulümler işlemişti. Olanlara şahit olanlar çit çıkarmadan duruyorlardı.

Bir iki dakika geçmemişti ki ortalığı kaplayan ölüm sessizliğini bozan bir sivrisinek sesi duyuldu. Görevini tamamlayan sivrisinek, orada bulunanların şaşkın bakışları arasında Nemrut'un burnundan çıkıp uçmaya başladı. Vızıldayarak yükselen ve açık bir pencereden uçup giden sivrisinek onlara âdeta şunları söylüyordu:

"Allah'a inanmayıp böbürlenelerin sonu işte budur. Aklınızı başınıza alın ve sadece Allah'a iman edin. Allah'ın benim gibi daha nice askerleri vardır. Başka zaman elinizle bizi ezebilirken, Allah dilediğinde size neler yapabileceğimizi görün."

İbrahim Şehri Terk Ediyor

Hız. İbrahim, bu topraklarda daha fazla duramayacağını anlamıştı. Allah'ın onlara gösterdiği mucizelere rağmen insanlar iman etmeye yanaşmadı. Bu olaydan sonra Hız. İbrahim ilahî gerçekleri defalarca anlatsa da sonuç değişmedi.

İnananların sayısı iki elin parmağını geçmiyordu: Amcasının kızı ve eşi Sare, yeğeni Lut ve birkaç samimi mümin... Hepsi bu kadardı. Hep birlikte şehri terk ettiler. Şehirden ayrılırken "Ben Rabbime gidiyorum. O bana doğru yolu gösterecek." diyen Hız. İbrahim şöyle dua etmişti: "Rabbim! Bana salihlerden olacak bir evlat ver!" Hız. İbrahim'in duasını kabul eden Yüce Allah, ona son derece saygılı bir çocuğu olacağını müjdeledi. Hız. İbrahim eşi Sare ile

beraber bu müjdenin gerçekleşeceği günü bekletiler.

Pek çok şehir gezen Hz. İbrahim'in ika-
met ettiği şehirlerden birisi de Harran'dı.
Yerleştiği yerlerde kapısını daima misafir-
lere açık tutan Hz. İbrahim cömertliği ile
ün salmıştı. Bazen misafirlerine hemen bir
koç kesip pişiriyor ve ikram ediyordu.

Aradan yıllar geçti. Hz. İbrahim'le be-
raber hicret eden Hz. Lut, Allah tarafından
peygamber olarak seçildi. Sodom adındaki
şehre gönderildi. Hz. Lut orada gerçekten
saygısız ve kötü işlere dalmış bir toplumla
karşılaştı. Bütün gücü ile onları doğru yola
davet etti.

Ne yazık ki o da amcası Hz. İbrahim'in
kaderini paylaştı. Örnek bir hayat yaşama-
sına ve bütün çabasına rağmen kimse ona
inanmaya ve arınmaya yanaşmıyordu.
Hatta Hz. Lut'un eşi bile inanmayanların
tarafında yer alıp, ona eziyet etmekten geri
durmuyordu.

Hz. Lut Sodom şehrinde peygamber-
lik görevini yerine getirirken, Hz. İbrahim
de bulunduğu yerlerde tek Allah inan-
cını (yani tevhidi) insanlara aşılama-
ya çalışıyordu.

Bu sebeple bir ara Seba şehrine gitmişti.
Şehrin sakinleri tek İlah inancını unutmuş,

atalarının hatalarını din diye belleyerek tapınmak üzere putlar edinmişlerdi.

Hız. İbrahim Allah ve ahiret inancını akıllarına yatacak şekilde onlara anlattığı hâlde inanmadılar. Bununla yetinmeyip Hız. İbrahim'i şehirden sürgün ettiler. Hız. İbrahim, Nemrut'un şehriden ayrıldığı gibi bu şehri de terk ederek Allah'a yöneldi.

Allah Teâlâ Hız. İbrahim'e yapılan bu zulmü affetmedi. Şehrin su kaynağı olan yedi su kuyusunun birer birer suları çekildi. Şehir halkı, bunun Hız. İbrahim'e yaptıkları haksızlıktan kaynaklandığını hemen anladı. Hız. İbrahim'e bir aracı grup göndererek, kendilerini affedip geri dönmesini ve kuyularının tekrar su ile dolması için Allah'a yalvarmasını istediler.

Hız. İbrahim bir daha geri dönmeyeceğini, ama kuyularının tekrar su ile dolmasını istiyorlarsa tövbe edip Allah'ın merhametini kazanacak işler yapmalarını tavsiye etti.

Hız. İbrahim'in yaşı oldukça ilerlemişti. Zaman zaman aklına yıllar önce yaptığı dua geliyordu. Babil'den ayrıldığında kendisine bir evlat vermesi için Allah'a dua etmiş, Allah da duasını kabul ettiğini bildirmişti. Fakat aradan onlarca yıl geçtiği hâlde hâlâ bir çocuğu olmamıştı. Duasının

gerçekleşeceğine elbette inanıyordu. Ama ne zaman?

Çocuk özlemi çeken sadece Hz. İbrahim değildi. Hz. İbrahim'e inanan ve onunla beraber her türlü güçlüğü katlanan eşi Sare de bir çocuğunun olmasını istiyordu. Kuzuların annelerinin etrafında dolandığını, tayların çimenlerde seke seke koştuğunu gördüğünde bu duyguları yeniden depreşiyordu. Çocuğunu bağına basmak, onun kokusunu içine çekmek, gün boyunca onun için uğraşıp didinmek... Dünyanın en büyük saadeti bunlarmış gibi geliyordu ona.

Son zamanlarda şöyle düşünüyordu: Acaba Hz. İbrahim'in çocuk sahibi olmasının önündeki engel ben miyim? Hz. İbrahim başka birisi ile evli olsaydı çocukları olabilir miydi? Belki de olabilirdi diyordu kendi kendine. O zaman başka çözümler aklına geliyordu. Hz. İbrahim bir daha evlense belki de Allah ona duasında talep ettiği çocuğu ihsan edecekti. Belki bu şekilde kendisi anne olmayacaktı ama Hz. İbrahim'in çocuğuna annelik yapabilecekti.

Bu fikre kendisini iyice alıştıran Sare kimin Hz. İbrahim'e eş olabileceğini düşünmeye başladı. Çok geçmeden aradığını buldu. Bu kişi son Mısır yolculuklarında kendilerine hizmetçi olarak hediye edilen

Mısırlı Hacer olabilir. Uzun süredir kendileri ile beraber yaşıyor, Sare'ye yardım ediyordu. Hacer çok efendi, ağırbaşlı, kendisine söylenen işleri derhâl yapan çok iyi bir kızcağızdı. Özlemine çektikleri çocuğu Allah onun sayesinde ihsan edebilirdi.

Bir gün bu düşüncesini Hz. İbrahim'e açtı. Hz. İbrahim, kendisini mutlu edecekse buna evet diyebileceğini belirtti. Kısa süre içinde Hz. İbrahim'le Hacer'in nikâhları kıyıldı. Hacer artık Hz. İbrahim'in eşi idi.

Sare yanılmamıştı. Allah Teâlâ, beledikleri çocuğu Hacer vesilesiyle onlara ihsan etti. Hz. İbrahim Hacer'in dünyaya getirdiği çocuğa İsmail adını verdi.

Hz. İbrahim gibi Sare de mutlu olmuştu. Kendisini İsmail'in öz annesi gibi görüyor onunla yakından ilgileniyordu. Hz. İbrahim de İsmail'le çok güzel vakit geçiriyordu.

Sare bazen kendisini Hacer'in yerine koyuyor, içinden benim çocuğum olsa Hz. İbrahim benimle daha çok vakit geçirirdi diye geçiriyordu. Sık sık Hz. İbrahim, Hacer ve İsmail'i birlikte eğlenirken görünce kıskançlık duyguları depreşmeye başladı.

Önceleri bu duyguya bir anlam veremedi. Hacer'in, Hz. İbrahim'in eşi olmasına kendisi razı olmuştu. İsmail doğduğunda onlarla beraber sevinmişti. İsmail'in bakımını da Hacer'le beraber üstlenmişti. Peki, şimdi yaşadığı bu duyguların anlamı neydi? Bu vesveselerin şeytandan kaynaklandığını düşünüp aklından geçenleri silmek istedikçe düşünceler iyice yerleşiyordu. Önceden kendisine böyle davranacağı söylense hayatta inanmazdı. Ama elli yıl çocuk özlemi ile bekleyen bir kadın olarak elinden başta türlü davranmak gelmiyordu.

Acaba Hacer ve İsmail kısa süreliğine başka bir yere gitseler bu duygularını bastırabilir miydi? Bir gün bu düşüncesini Hz. İbrahim'e açtı.

— Ey Allah'ın peygamberi! Allah dua-nı kabul etti ve sana bir evlat verdi. O as-lında benim de evladım sayılır. Gel gör ki bazen aklıma tuhaf şeyler geliyor. İçimdeki çocuk özleminin hâlâ geçmediğini fark ediyorum. Bu büyük özlem davranışlarımı etkiliyor. Neden benim de bir çocuğum olmuyor acaba diye düşündüğüm oluyor. Bir gün nefsimi yenilip Hacer'in kalbini kırmaktan korkuyorum. Acaba diyorum, Hacer ve İsmail bir süreliğine başka yerde mi

yaşasalar? Ne dersin? Belki bu zaman zarfında ben de kendimi toplarım biraz.

Hız. İbrahim bir şey demedi. O bir peygamber idi. Kendi başına böyle bir karar veremezdi. Sare'deki değişikliğin o da farkındaydı ama kendisinin sebep olmadığı bu durumu düzeltmek için de elinden bir şey gelmiyordu. Sırf Sare istiyor diye Hacer'i ve İsmail'i kendisinden uzaklaştırmazdı. Hız. İbrahim sabırla Allah'ın vereceği hükmü bekledi.

Çok geçmeden Hız. İbrahim Allah'tan aldığı emirle eşi Hacer'i ve oğlu İsmail'i yanına alıp Mekke'ye doğru yola çıktı. Nerede duracağını o da bilmiyordu. Vahiy meleği Cebrail ona eşlik ediyor, ne yapması gerektiğini söylüyordu. Yolda nadiren insanlarla karşılaşıyorlardı. Bir pınar başında soluklansalar da vakitlerinin çoğu seyahatte geçiyordu. Gökyüzünün derinliklerinde akbabalar garip sesler çıkararak uçuyorlardı. Yemek için leş aradıkları belli idi.

Hız. İbrahim'in içinden, konaklayacağımız yer herhâlde burasıdır, dediği hiçbir yerde durmadılar. Saatlerce güneşin altında yol aldıkları oluyordu. Ağaçsız bölgelerde yolculuk dayanılmaz bir hâl alıyordu. Gündüz ortalığı kasıp kavuran sıcak, geceleri yerini dondurucu bir soğuğa bırakıyordu.

Yolları yekpare dağlarla çevrili bir vadiye uğradılar. Birkaç ağaç dışında yaşam belirtisi namına bir şey yoktu. Hz. İbrahim vadiyi geçip gitmeyi umarken, Hz. Cebrail konaklayacakları yerin bu vadi olduğunu haber verdi. Hz. İbrahim bu söz üzerine:

– İşte burası, dedi.

Hacer etrafına baktı. Hz. İbrahim'in gösterdiği yer dağlarla çevrili, canlıdan canlılıktan eser olmayan bir yerdi.

Hz. İbrahim'in görevi buraya kadardı. Bundan sonra müthiş bir imtihan başlıyordu. Hz. İbrahim'in hasret, Hz. Hacer'in sabır imtihanı... İki de bunu tevekkül kallesine sığınarak başaracaklardı.

Hz. İbrahim, söylenecek bir sözün durumu açıklamaya yetmeyeceğini, bir çare olmayacağını biliyordu. Bu yüzden sessizce geriye dönüp yürümeye başladı.

Hacer, heyecanla peşinden koştu:

– Ey Allah'ın peygamberi, dedi. Bizi hiçbir ekinin bitmediği ve kimsenin yaşamadığı bu vadiye bırakıp gidecek misin?

Hz. İbrahim cevap vermeden yürümeye devam etti. Hacer bir kez daha sordu:

– Bizi kime bırakıyorsun?

Hz. İbrahim yine cevap vermedi. Hz. Hacer son olarak:

— Bizi burada bırakıp gitmeni sana Rabbin mi emretti, diye sordu.

Hz. İbrahim "Evet!" cevabını verince Hacer derin bir nefes aldı.

— O hâlde gidebilirsin, dedi. Gözün arkada kalmasın. Burada ikamet etmemizi uygun gören Allah bizi zayı etmeyecektir.

Hacer, İsmail'le beraber indikleri ilk yere döndü. Bir süre Hz. İbrahim'in arkasından baktı. O tepelerin arasında kayboluncaya kadar gözleriyle onu takip etti. Sonra oradaki ağaçlardan birinin gölgesinde oturdu.

Kırbalarındaki su çok sınırlı idi. Bu yüzden Hacer, susadığında sadece bir yudum alıp gerisini İsmail'e saklıyordu. Sonraları dudaklarını ıslatmakla yetindi. Ve çok geçmeden mataralarındaki su son damlasına kadar tükendi. Bir süre daha sütü ile İsmail'i beslemeye çalıştı Hacer. Ama sonunda sütü de kesildi.

Hacer ve İsmail dağların arasında yapa-yalnızdılar artık. Toprağa atılan bir tohumun yalnızlığı gibi... Konuşacakları, danışacakları hiç kimse yoktu çevrelerinde.

Zaman geçtikçe İsmail'in neşeli hâlinden eser kalmadı. Hareketleri ölgün ve cansızdı. Acıkınca ağlamaya başladı. Hz. Hacer onu yatıştırmak için emzirmeye çalışsa da nafile. Sütü kesilmişti. Hacer,

İsmail'in göz göre göre ölmesine razı olamazdı. Çevreyi araştırmaya karar verip onu bir taşın gölgesine yatırdı. İsmail'i gözden kaybetmeyecek şekilde en yakın tepenin üzerine çıktı.

Bulunduğu yer Safa Tepesi'ydi. Buradan hem İsmail'i görüyor hem de çevreyi gözetleyebiliyordu. Gözleri konup uçan kuşları aradı. Böyle bir işaret hayat demektir. Kulağını kabartıp bir canlı sesi araştırdı. Nafile! Hiçbir hayat belirtisi yoktu.

Belki diğer tepeye tırmansam bir şeyler bulabilirim diye düşündü Hacer. Safa Tepesi'nden inip Merve'ye tırmanmaya karar verdi. İki tepenin arasına geldiğinde İsmail'in bulunduğu tarafa baktı. Bir ara onu göremeyince yüreği ağzına geldi. Yırtıcı bir hayvanın ona zarar vermesinden endişeleniyordu. Koşmaya başladı. Kısa bir süre sonra İsmail yine onun görüş alanına girdi. Derin bir nefes alan Hacer, gözünü İsmail'den ayırmadan Merve Tepesi'ne çıktı. Sonuç farksızdı. Hacer tepenin üzerinde dört bir yana baktı. Aradığını bulamadı.

Çaresiz tekrar Safa Tepesi'ne gitmeye karar verdi. Belki bu defa bir şeyler bulabilirim dedi. Merve Tepesi'nden inerek yürümeye başladı. İsmail'i göremediği zaman koşuyor onu tekrar gördüğünde yürüyordu.

Tepeye her tırmanışında gücünün tükendiğini hissediyor, İsmail'i düşündükçe gücünü toplayıp yürümeye başlıyordu. Fakat dizleri artık kendisini taşımakta güçlük çekiyordu. Bu şekilde defalarca Safa-Merve arasında gidip geldi. İsmail'in görüş alanından çıkmaması için daha uzağa gitmeye cesaret edemiyordu.

Dördüncü kez çıktığı Merve Tepesi'nde yığılıp kaldı. Bir insan olarak yapabileceği her şeyi yapmıştı. Adım atacak hâli kalmamıştı. Kendisi bu hâlde ise kim bilir İsmail ne hâle gelmişti?

Hız. İbrahim de onları tek başına bırakıp uzaklaştıktan bir süre sonra yüreği daha fazla dayanamamış, Allah'a şöyle yalvarmıştı:

— Ey Rabbimiz! Ey Sahibimiz! Namazı dosdoğru kılmaları için ben, neslimden bir kısmını senin Beyt-i Harem'inin yanında, ziraat yapılmayan bir vadiye yerleştirdim. Artık sen de insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meyledici kıl ve meyvelerden bunlara rızık ver! Umulur ki bu nimetlere şükrederler. Ey Rabbimiz! Şüphesiz ki sen bizim gizleyeceğimizi de açıklayacağımızı da bilirsin. Çünkü ne yerde ne de gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. Şüphesiz Rabbim duayı işitendir. Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazı

devamlı kılanlardan eyle; ey Rabbimiz! Duamı kabul et!

Hz. Hacer de anne yüreği ile ellerini açıp Allah'a yalvardı:

– Ey merhameti bol olan Rabbim! Bizleri ekin bitmeyen bu yere yerleştiren senin hikmetinden sual olmaz. Fakat gücümüz bitti. Senin yardımına muhtacız. İsmail daha bir bebek ve senin peygamberinin evladı... Bizleri helak etme Rabbim. Bize ummadığımız yerden rızık gönder Allah'ım. Senin her şeye gücün yeter.

Hacer bu içten duasına kendisi "Amin!" dedi ve umutsuzca bir kez daha İsmail'e doğru baktı. Gözlerine inanamadı. Gözlerini ovuşturup bir kez daha baktı. Hayır, yanılmış olamazdı. İsmail neşe içinde sesler çıkarıyordu. Biraz daha dikkatli baktığında İsmail'in su ile oynadığını fark etti. İsmail'in ayaklarının dibinde küçük bir su pınarı kaynıyordu.

Hacer Merve Tepesi'nden hızla aşağıya doğru inmeye başladı. Dakikalar içinde İsmail'in yanına vardı. Gördükleri doğrudu. İsmail mutlu bir şekilde suyla oynuyordu. Kendisi de suyu avuçlayıp kana kana içti. Bu su o güne kadar içtiği hiçbir suya benzemiyordu. Akan su ile İsmail'in ve kendisinin yüzünü yıkadı.

Sonra birden akmakta olan suyu bir çukura toplamak geldi aklına. Öyle ya bu suyun ne zamana kadar akacağı belli olmazdı. Onu başka zaman da kullanmak için toplamak gerekirdi. Hacer eliyle kumda açtığı çukurda suyu toplamaya çalışırken bir yandan da su ile konuşuyordu. "Zem! Zem!" Bu sözler onun dilinde "Toplan! Toplan!" anlamına geliyordu.

Hacer o anda bu suyun hiçbir zaman kesilmeyeceğini bilmiyordu elbette. Ama her şeye gücü yeten Allah Teâlâ onun sonsuz tevekkülünü işte böyle ödüllendiriyordu. Daha sonra Zemzem diye anılacak olan bu su kıyamete kadar akmaya devam edecekti. Sudan içmeye gelenler her seferinde Hacer ve İsmail'i hayırla anacaklardı.

Zemzem'in varlığı Mekke ve çevresi için hayat kaynağı olmuştu. Zemzem onları hem doyuruyor hem de doya doya içerek suya kanmalarına imkân veriyordu.

Günün birinde Mekke'nin yakınlarından geçen bir kervanın yolcuları kuşların inip kalkmasından orada bir su kaynağı olduğunu anladılar.

Birkaç adamlarını neler olup bittiğini öğrenmek üzere Hacer ve İsmail'in bulunduğu yere gönderdiler. Gelenler Zemzem

kuyusunun başında Hacer ve İsmail'i görünce yaklaşp selam verdiler. Hacer selamlarını aldı.

Gelenlerden birisi:

– Bu sudan yararlanmak üzere yanına konmamıza izin verir misin, dedi.

Hacer:

– Eğer hiçbir zaman bu suda hak iddiasında bulunmayacaksanız gelin, dedi. Adamlar bunu kabul edip sevinç içinde geri döndüler. Çok geçmeden insanlar gelip Zemzem'in yanında bir ağaç altında konakladılar.

Gelenler çok iyi insanlardı. Hz. İbrahim'in duası kabul olmuş, Hacer ve İsmail'in yalnızlıkları da böylece giderilmiş oldu.

Hz. İsmail gelenlerin çocukları ile beraber büyüdü. Onlardan çok şey öğrendi. Ata binmeyi, kılıç kullanmayı, ok yapmayı... Kendisine anlatılanları hemen kavrayan Hz. İsmail kısa zamanda çok iyi bir avcı oldu. Mekke'nin dışına çıkarak avlanıyor, hem kendisi yiyor hem de başkalarına ikram ediyordu.

Evlilik yaşına geldiğinde kendisini hanım hanımcık bir kızla evlendirdiler. Böylece Hz. İbrahim'in duaları bir bir kabul oluyordu.

Kâbe'nin Temelleri Yükseliyor

Hız. İbrahim Şam'da kaldığı zaman süresince belli aralıklarla Hız. İsmail'i ve ailesini ziyaret ediyordu. Aile mutluluğu için onlara çeşitli tavsiyelerde bulunuyordu. Hız. İsmail de babası Hız. İbrahim'in tavsiyelerine harfiyen uyuyordu.

Hız. İbrahim'in son gelişinde Hız. İsmail otuz yaşlarında idi. Boyu uzamış, yüzü güzelleşmişti. Yüzü sanki utanmış da hafifçe kırmızılaşmış gibiydi. Geniş omuzları, uzun elleri ve ayaklarıyla güçlü bir pehlivanı andırıyordu. Karşılaştıklarında Hız. İsmail, Zemzem kuyusunun arka taraflarında okunu yontup düzeltmekte idi... Birbirlerini hasretle kucakladılar. Sevinç gözyaşları orada bulunan diğer insanları da duygulandırdı.

Cömertlikte babasına çeken Hz. İsmail derhâl babasını güzel bir yere oturttu. Evindeki en güzel yiyeceklerle ona ikramda bulundu. Sohbet esnasında Hz. İbrahim bu ziyaretinin sebebini açıkladı:

– Evladım, Yüce Allah bana önemli bir iş emretti.

Hz. İsmail her zamanki tavrıyla:

– Allah sana ne emretti ise onu hemen yerine getir babacığım, dedi. Sohbetleri şöyle devam etti:

– Allah'ın emri ile bu işte sen de bana yardım edeceksin.

– Bunu seve seve yaparım babacığım. Merak ediyorum birlikte yapacağımız bu kutlu iş nedir?

– Yüce Allah, bana işte orada kendisi için bir ev yapmamı emretti.

– Nerede babacığım?

– İşte bak görüyor musun? Şu küçük tepelik!

– Evet, orası gerçekten korunaklı bir yer babacığım. Sel suları oraya zarar vermeden çevresinden geçip gider. Ne zaman istersen başlarız.

– Allah'ın emrini bekletmek olmaz?

– Ben hemen gerekli olan malzemeleri getireyim.

Birkaç dakika içinde Hz. İsmail'in getirdiği kazma kürekle Kâbe'nin temellerini kazmaya başladılar. Toprağı kazdıkça kocaman taşlar ortaya çıkıyordu. Birkaç kişinin güçlükle kaldırabileceği taşları gören Hz. İsmail sormadan edemedi:

– Bunlar da ne babacığım? Bu taşlar ne zamandan beri burada yatıyor?

– Bunlar, babamız Âdem'in dizdiği taşlar.

– Desene otuz yıl boyunca ben ve annem Allah'ın evinde misafir olmuşuz.

– Öyle görünüyor.

– Allah'ın misafiri olan bir kişiye kim zarar verebilir ki?

Hem sohbet ediyor hem Kâbe'nin duvarlarını yükseltiyorlardı. Duvar bir adamın ellerinin yetişemeyeceği kadar yükselince taşları dizmek zorlaştı. Hz. İbrahim iskele gibi kullanmak üzere bir taşı ayağının altına koyup devam etti. İhtiyaç oldukça taşı bütün köşelerde dolaştırdı.

Hz. İsmail, gerekli taşları bulup uzatıyor, Hz. İbrahim de onları duvara yerleştiriyordu. İkiisi beraber şöyle dua ediyorlardı:

– Allah'ım tarafımızdan kulluk nişanesi olarak sunulan şu hizmeti kabul buyur. Şüphe yok ki her şeyi hakkıyla bilen sensin.

Tavafa başlamak için köşeye bir işaret konulması gerekiyordu. Hz. İbrahim Hz. İsmail'den farklı bir taş istedi:

— Bana bir taş getir ki, insanlar Kâbe'yi ziyaret ederken oradan başlasınlar.

Hz. İbrahim, oğlu İsmail'in getirdiği taşları beğenmedi. Duvardakilerden farklı ve güzel bir taş olmasını istiyordu. Dünyadaki hiçbir yapıya benzemeyen bu yapıda, ziyarete başlangıç nişanesi olarak konulacak taş da farklı olmalıydı. Hz. İsmail aramaya devam etti. Dönüp geldiğinde Hz. İbrahim'in elinde oradakilere hiç benzemeyen güzel bir taş gördü. İsmail de bu taşı çok beğendi.

— Babacığım, dedi, bu taş gerçekten de diğerlerinden çok farklı. Bu taş duvarda çok güzel duracak.

Hz. İbrahim:

— Ben de öyle düşünüyorum, dedi.

Bu taş bugün de hâlâ Kâbe'nin bir köşesini süslemekte olan Hacerülesved idi. Onun da yerleştirilmesiyle yapı tamamlanmıştı. Ama nasıl ibadet yapacaklarını ikisi de bilmiyordu. Hz. Cebrail gelip Hz. İbrahim'e:

— Onu tavaf et, dedi.

Hz. İbrahim ve Hz. İsmail Kâbe'yi yedi defa tavaf ettiler. Yani Kâbe'nin etrafında

yedi kez döndüler. Makam-ı İbrahim'de ikişer rekât namaz kıldılar. Daha sonra Hz. Cebrail, Hz. İbrahim'e haccın nasıl yapılması gerektiğini bütün aşamalarıyla tek tek ve uygulamalı olarak öğretti.

Hz. Cebrail, Hz. İbrahim'e:

— Haccın nasıl yapılacağını öğrendin mi, diye sordu.

Hz. İbrahim:

— Evet, diye cevap verdi.

— O hâlde şimdi haccı bütün insanlara bildir.

— Ne diyerek bildireyim? Hem sesim bütün insanlara nasıl ulaşabilir ki?

— Sen emredileni yap yeter. Sesini insanlara duyurmak Allah'a aittir.

Hz. İbrahim, Cebrail'in kendisine bildirdiği şekilde dört bir yana dönerek insanları hacca davet etti:

— Ey İnsanlar! Rabbiniz kendisi için bir ev edindi. Onu ziyaret etmenizi size emreliyor. Ey İnsanlar! Yeryüzünün bu en eski evine ziyaret size farz kılındı. Ey Allah'ın kulları! İtaat ediniz. Rabbinizin bu kutlu çağrısına karşılık veriniz!

Hz. İbrahim ve Hz. İsmail Yüce Allah'ın kendilerine verdiği bu çok özel görevi hakkıyla yerine getirdikleri için şükrettiler.

Hız. İbrahim kendisi ve kendisinden sonra gelecek müminler için şöyle dua etti:

— Ey Rabbim! Burayı emin bir şehir yap, halkından Allah'a ve ahiret gününe inananları çeşitli meyvelerle besle. Ey Rabbimiz! Bizden bunu kabul buyur; şüphesiz sen işitensin, bilensin. Ey Rabbimiz! Bizi sana boyun eğenlerden kıl, neslimizden de sana itaat eden bir ümmet çıkar, bize ibadet usullerimizi göster, tövbemizi kabul et; zira, tövbeleri çokça kabul eden, çok merhametli olan ancak sensin. Ey Rabbimiz! Onlara, içlerinden senin ayetlerini kendilerine okuyacak, onlara kitap ve hikmeti öğretecek, onları temizleyecek bir peygamber gönder. Çünkü üstün gelen, her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin.

Hız. İsmail babası Hız. İbrahim'in vefatından sonra Kâbe ve hac işlerine dair hizmetleri yürütmeye devam etti. İlk olarak Kâbe'ye örtü örttü. Allah ona peygamberlik verdi ve elli yıl peygamberlik yaptı. Kâbe'nin her türlü hizmetini ve bakımını ömrünün sonuna kadar kendi üzerine aldı.

Kaynakça

Cengiz Batuk. "Nemrud", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**. İstanbul, TDV Yayınları, 2006.

Ömer Faruk Harman. "İbrahim", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**. İstanbul, TDV Yayınları, 2000.

Ömer Faruk Harman. "İsmail", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**. İstanbul, TDV Yayınları, 2001.

Şaban Kuzgun. "Hacer", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**. İstanbul, TDV Yayınları, 1996.

Mustafa Asım Köksal. **Peygamberler Tarihi**. Ankara: TDV Yayınları 2007.

2020-06-Y-0003-1616
ISBN 978-605-7519-51-1

9 786057 519511

Fiyat: ₺ 9,00

